

**MAGNETOGRAMSKI ZAPIS ZASEDANJA
28. NACIONALNEGA OTROŠKEGA PARLAMENTA**

**Državni zbor Republike Slovenije,
Ljubljana, 9. april 2018**

Otroški parlament® je registrirana blagovna znamka Zveze prijateljev mladine Slovenije.

Zasedanje 28. nacionalnega otroškega parlamenta (NOP) je potekalo 9. aprila 2018 v Državnem zboru RS. Osrednja tema razprav je bila ŠOLSTVO IN ŠOLSKI SISETM.

Zasedanje je otvoril Marko Rengeo iz Pomurja, predsednik 27. NOP.

Začetek: ob 9. uri

Marko Rengeo: Vsi prav lepo pozdravljeni. Sem Marko Rengeo in sem predsednik 27. nacionalnega otroškega parlamenta. Pozdrav vsem udeležencem in udeleženkam 28. nacionalnega parlamenta, mladim parlamentarcem in parlamentarkam, mentorjem in mentoricam, koordinatorjem in koordinatorkam Otroških parlamentov ter ostalim prisotnim vabljenim gostom. Še posebej velja pozdrav našemu današnjemu gostitelju, dr. Milanu Brglezu ...*aplavz*... , predsednici Zveze prijateljev mladine Slovenije, gospe Darji Groznik ... *aplavz* ... in predsedniku Republike Slovenije, gospodu Borutu Pahorju. Veseli smo, da ste danes tukaj z nami. Za kratek nagovor prosim predsednika Državnega zbora, dr. Milana Brgleza.

Dr. Milan Brglez, predsednik Državnega zbora RS: Hvala lepa gospod predsedujoči. Spoštovani predsednik republike, g. Borut Pahor, dragi mladi parlamentarci in parlamentarke, spoštovana predsednica Zveze prijateljev mladine Slovenije, ga. Darja Groznik, gospe in gospodje: najprej naj izrazim zadovoljstvo, da ste tukaj že 28. zaporedoma. Nacionalni otroški parlament je pomemben in dobiti izkušnjo iz prve roke, mislim, da je prav in ta občutek je pomemben. V veselje mi je, da vas lahko nagovorim, po drugi strani pa vidim, da imate željo po soodločanju, ki jo je treba na vse načine spodbujati. Družba dejansko je odvisna od tega, kaj boste vi naredili iz nje. In seveda od tega, kaj bomo odrasli iz teh vaših predlogov znali upoštevati, da bo vsem bolje. Uvodoma naj poudarim, da bom tokrat za spremembo kratek. Dobil sem poslanico Nacionalnega odbora mladih, ki pravi, eno ključnih sporočil je, da stari preveč govorimo, zato sami ne pridete do besede. Želim si več slišati z vaše strani, odgovoriti na kakšno vprašanje. V poslanici je poudarjena tudi tema, s katero se boste zdaj dve leti ukvarjali, to je šolstvo in šolski sistem. Od inovativnosti do tega, kako izboljšati tudi neformalno znanje, ko razvija dejansko šolo za življenje, kako razvijati nacionalni ponos, funkcionalno pismenost. Želite si tudi krepitev samozavesti in mislim, da je tole odlična priložnost za to. In končno, da si sami začnete postavljati pravila. To je pa tisti, najtežji del zgodbe, ki se vedno v razmerju do starejših tako ali drugače postavi. Vsekakor mislim, da vas moramo poslušati, slišati in upoštevati. Tako tisti, ki odločamo kot tudi tisti, ki vam pomagajo izraziti vaše misli in izoblikovat predloge na način, da lahko ti dosežejo svoje naslovnike. Če se vas bo upoštevalo, to ne pomeni, da boste imeli manj dela v šoli, ampak, da boste zanj bolj motivirani in manj prisiljeni. Mislim, da je to ključno sporočilo, kot ga sam v celotni zadevi razumem. Zavedam se tega, da je poleg formalnega tudi neformalno znanje zelo pomembno. Zaradi tega so projekti

tisti, ki vas lahko usposobijo in da boste znotraj tega dosegli tisto, kar naj bi izobraževalni sistem dosegel. Čim več kvalitetnega opolnomočenja, da lahko celotna družba bolje deluje. In vsekakor osamosvajanje čim prej. Zato se veselim vaših predlogov, vprašanj, vašega mnenja, kako vidite šolo in še zlasti to, kar je meni kot pedagogu pomembno, kakšen pedagoški odnos je potrebno vzpostaviti za to, da se bomo drug od drugega učili. Ker samo to je prava šola. Ne tista disciplina, ampak dejansko razumevanje tega, da se lahko učimo drug od drugega. Zato bodite v svojih mnenjih in vprašanjih odločni, pogumni, ni tabujev. V tem parlamentu včasih so, ampak ne posnemajte starejših, za vas ni tabujev. Konec koncev vam želim uspešno delo ter veliko konstruktivnih in uresničljivih predlogov. Kolikor bo v moji moči, se bom potrudil, da bodo uresničeni. Hvala lepa.

... aplavz ...

Marko Rengeo: Hvala lepa za vaš nagovor. Sedaj pa imamo za vas pripravljenih še nekaj vprašanj. Prosim, da prvo vprašanje postavi Primož Oberč iz zasavske regije.

Primož Oberč, Zasavje: Hvala za besedo. Torej, prvo vprašanje za vas g. Milan Brglez je, kaj boste v okviru parlamenta naredili, da se bodo naši sklepi uresničili? Hvala za vaš odgovor.

Dr. Milan Brglez, predsednik Državnega zbora RS: Najlepša hvala za vprašanje. Tisto, kar je možno znotraj parlamenta najprej narediti in potrebno narediti je, da se vaše sklepe predstavi odboru, torej Odboru za izobraževanje, znanost in šport. To je matični odbor, vsaj glede na letošnjo temo in da se znotraj tega skuša pogovarjati in tudi kdaj kaj konkretnega sprejeti. Pa prenesel bom pomembnost Nacionalnega otroškega parlamenta naslednjemu predsedniku Državnega zbora in tudi parlamentarnemu sklicu, ki bo prišel za nami. Volitve so tako blizu, da bo do volitev težko karkoli od tega realizirati, lahko pa ta pričakovanja naslovite na naslednji sklic. Jaz se bom potrudil, da bo to na ustrezen način podčrtano.

Marko Rengeo: Hvala lepa za vaš odgovor. Sedaj pa prosim Vido Volk iz savinjske regije, da zastavi svoje vprašanje.

Vida Volk, Velenje: Hvala za besedo. Mene pa zanima ali ste kot osnovnošolec vedeli, kakšen je vaš šolski sistem oz. ali ste bili osveščeni o delovanju drugih šolskih sistemov po svetu?

Dr. Milan Brglez, predsednik Državnega zbora RS: Najlepša hvala tudi za to vprašanje. Moram priznati, da so moji spomini na šolo zelo lepi, prijetni, tako na osnovno kot tudi na srednjo šolo. Ampak v vseh zadevah pa nisem bil srečen, to moram priznati. Pravzaprav ni bilo nekega foruma, kjer bi se ta avtonomija na takšen ali drugačen način izražala, čeprav smo imeli neke oblike samoorganizacije. Ampak z vsako samoorganizacijo je tako, bolj kot je vodena od starejših, manj ima lastnih interesov. Kako je drugod nismo vedeli oz. to vsaj ni prišlo do mene kot osnovnošolca. V srednji šoli je bilo mogoče tega zavedanja malo več, ampak v osnovni šoli pa v tistih mojih časih žal ne. Želim si, da se časi v smislu nevednosti ne vrnejo več. Sedaj je več možnosti, da kaj spremeniš. Hvala.

Marko Rengeo: Hvala za vaš odgovor. Sedaj pa še prosim Ajdo Leo Jakše iz posavske regije, da zastavi svoje vprašanje.

Ajda Lea Jakše, Posavje: Spoštovani gospod predsednik, mene pa zanima, kako bi omogočili šolstvo, dostopno vsem? Mnogi mladi imajo namreč težavo, da zaradi nerednega prihodka nimajo možnosti šolanja na fakultetah, kjer je študij plačljiv. Hvala za odgovor.

Dr. Milan Brglez, predsednik Državnega zbora RS: Hvala tudi za to vprašanje. Mislim, da je to eno od ključnih vprašanj bodočega razvoja te države. Če namreč ne bo znala izkoristiti vseh potencialov, to je vključno s tistimi, ki si šolanje tudi pod temi pogoji, ki so sedaj, ne morejo privoščiti iz takšnih ali drugačnih razlogov. Ali zaradi tega, ker izpadejo iz sistema ali pa zaradi tega, ker so dohodki prenizki za to, da bi lahko študirali. Še več bo potrebno vložiti v to, mislim, da je krepitev javnega šolstva tudi na tem nivoju pomembna, zaradi tega, ker omogoča načelen dostop vsem. Potem moramo zadevo spreminjati še malo drugače. Tudi zdaj govorimo, da je osnovno šolstvo zastoj, pa vsi starši vemo, da ni povsem zastoj. Torej je treba iznajti načine, kako bo vsak državljan oz. državljanka v Republiki Sloveniji dosegel tisto izobrazbo, ki si jo želi oz. jo potrebuje. S tem, da se je treba zavedati, ni dovolj zgolj vlaganje v klasične oblike izobraževanja. Potrebno se je naučiti za življenje in se učiti skozi celotno življenje. To je v vašem primeru še nekoliko bolj izpostavljeno kot v primeru moje generacije. Država bo preprosto morala vložiti več v svoje državljane, ker so njeni državljani največ, kar ima. In se bo lahko naslanjala na njih in bo močna toliko, kolikor bo močan vsak od njih.

Marko Rengeo: Hvala za vaš odgovor. Sedaj pa prosim predsednico Zveze prijateljev mladine Slovenije, gospo Darjo Groznik, da nam pove nekaj svojih besed.

Darja Groznik, predsednica ZPMS: Hvala lepa za besedo. Lepo pozdravljeni g. predsednik Republike Slovenije, g. predsednik Državnega zbora, dragi naši mladi parlamentarci in parlamentarke, mentorji, spremljevalci, koordinatorji: naj se na začetku zahvalim vsem vam, ki ste omogočili, da je Zveza prijateljev mladine Slovenije tudi tokrat pripeljala Otroški parlament do zaključka, do nacionalnega zasedanja. Šola je zelo pomembna za vas. V njej preživite polovico dneva. Šola je gotovo neusahljiv vir vašega razmišljanja, predlogov, idej, tudi kritik. V šoli tkete zelo pomembne vezi, z učitelji, učiteljicami, vsemi, ki so zaposleni na šolah. Zelo pomembne stike tkete s sovrstniki, z mlajšimi, s starejšimi, šola vas oblikuje. In zelo pomembno je, da o njej razmišljate. Ampak, rada bi od vas slišala tudi razmisleke, kaj lahko, da bo šola boljša, storite vi. Vsak posameznik lahko nekaj stori. Z majhnimi koraki se daleč pride. Tako, da komaj čakam vaše predloge, razmisleke, lahko gre za majhne korake, lahko gre za systemske predloge in rešitve – prav vse je dobrodošlo. Tudi jaz bom kratka, kajti danes naj bo dan za vašo razmišljanja in bom zaključila samo s svojo mislijo, da je zame prisotnost na tem nacionalnem otroškem parlamentu vedno praznik demokracije. Zato, ker se vedno prepričam, da odraščate v aktivne državljane. Mi aktivno državljanstvo potrebujemo. Samo tako in z medgeneracijskih sodelovanjem bomo ustvarili še boljšo družbo. Razmišljajte, bodite kritični, radovedni, mi odrasli pa imamo zelo veliko dolžnost, da vam pri tem sledimo in da vas pri tem tudi spodbujamo. Želim vam kar se da ustvarjalen in zanimiv dan.

... aplavz...

Marko Rengeo: Hvala lepa za vaš nagovor. Sedaj pa k besedi vabim še predsednika države, Boruta Pahorja.

Borut Pahor, predsednik Republike Slovenije: Predsednik, jaz sem na voljo za vprašanja. Hvala.

Marko Rengeo: O.k. Prvi naj prosim zastavi vprašanje Primož Oberč iz zasavske regije.

Primož Oberč, Zasavje: Spoštovani! Se vam zdi, tako kot nam, da so v današnjem svetu mnenja otrok manj pomembna oz. se jih večinoma ne upošteva in kako bi ta problem rešili vi? Hvala.

Borut Pahor, predsednik Republike Slovenije: Mogoče bom odgovoril bolj kot oče. Že nekajkrat sem v zadnjem času povedal, da v bistvu moj sin vzgaja mene, ne jaz njega. Mi je tudi vzor, kljub temu, da je star 20 let, da hodi v 2. letnik fakultete. Ima vse tiste vrline, ki jih jaz pri sebi pogrešam. V tem smislu čestitam mamici, da ji je to uspelo. To ni moj dosežek.

Hočem reči, da ste mladi danes za razliko od moje generacije – jaz se »by the way« spominjam prvega otroškega parlamenta tukaj – mogoče malo bolj zreli, bolj odrasli, bolj samostojni, bolj samozavestni. Imate bolj izdelano vrsto vprašanj. Da ne bo nesporazuma: seveda imate tudi celo vrsto otroških in mladostniških problemov. Moj občutek je, da za razliko od moje generacije, zaradi vrste sprememb v svetu, nenazadnje tudi zaradi dostopnosti informacij, mi vseh teh naprav nismo imeli. Vi jih imate in naj vam bodo v pomoč pri tem, da ste še bolj svobodni in ustvarjalni. Imejte svoje stališče in vztrajajte pri njem, pomembno pa je, da ste ga pripravljeni spremeniti, če vas je prepričal nekdo z drugačnim stališčem. Hočem reči, če sedaj zaključim, da mogoče šolski sistem ni samo prostor, v katerem se nekaj naučimo, ampak se tudi vzgajamo. Se pripravimo na čas, ko boste sami sprejemali pomembne odločitve v življenju in se bodo drugi zanašali na vas, da boste sprejemali prave odločitve. Ta stres sedaj še ni na vaših ramenih, bo pa, prej ali slej. In se nanj dobro pripravite. Jaz vam v tem želim veliko uspeha in poguma, vztrajnosti in znanja, da premagate kakšne krize in neuspehe. Jaz imam to dolžnost na položaju, ki ga zasedam, da odlikujem slavne ljudi: športnike, znanstvenike, kulturnike, domače in tuje. Vsi, ki me vprašajo, kdo so ti ljudje, ki dobijo ta odlikovanja, najprej rečem, to so talentirani ljudje. Brez talenta ni mogoče biti presežek. In gotovo se odrekajo mnogim stvarim, da dosežejo to, kar jim gre. Ampak pravzaprav sta dve njihovi značilnosti, po mojem mnenju, pogum in vztrajnost. Pogum, da se sploh lotijo stvari, ki se jih drugi ali bojijo ali ne upajo in vztrajnost, da tudi takrat, ko doživijo neuspeh, grejo naprej.

Marko Rengeo: Hvala za vaš odgovor. Sedaj pa prosim, da svoje vprašanje zastavi Klara Beton iz štajerske regije.

Klara Beton, Maribor: Hvala za besedo. Spoštovani! Z vašim sinom Lukom sta zelo povezana. Kako ste doživljali njegovo šolanje naprav vašemu? Ali je vaše mnenje o šolskem sistemu podobno kot njegovo? In ali ste prisluhnili njegovim predlogom o spremembah?

Borut Pahor, predsednik Republike Slovenije: Tako kot mnogi vaši starši, imam tudi jaz težavo, da se izmenjuje med nama odnos prijateljstva in odnos očetovstva. Sem in tja nama to uspeva, sem in tja je to problem, vsekakor pa velik navdih. Nikoli nisem bil vzoren oče ali vzoren partner, vedno sem zelo stremel za svojo politično kariero in to je imelo svojo ceno in Luka je plačal to svojo ceno. Ampak kljub temu, da jo je plačal, ga je mama pripeljala do srednje šole tako, da je iz njega naredila precej plemenitega fanta. Potem pa, kot rečeno, sva se drugače povezala: jaz sem začel spoznavati njegov svet, on mojega in kar naenkrat nisva bila samo oče in sin, ampak sva postala prijatelja. Zaupala sva si najbolj intimne stvari, strahove, skrbi. Kar naenkrat je postal pri svojih rosnih letih moj svetovalec, zelo vpliven, kar je nevarno, ker si lahko čustveno povezan z nekim stališčem, kar je premalo premišljeno. Ampak je pa stališče nekoga, ki ga imaš neskončno rad in ima on tebe. To sami verjetno doživljate v odnosu s starši. Pri tem vam želim veliko modrosti. Nekateri starši vam mogoče nočejo priznati, da ste jim vzorniki ali da jih že vi vodite na nek način skozi življenje. Ko boste šli v srednjo šolo in kasneje, boste v bistvu opažali, kako se bodo starši, ne samo čustveno vsedli v vaše življenje, ampak vam bodo v bistvu začeli zaupati. In kar naenkrat boste vi imeli zadnjo besedo pri stvareh, za katere običajno v družini skrbita starša. V tem smislu ne hodite v šolo samo po znanje, ampak tudi po neke čisto človeške izkušnje, vrednote, od solidarnosti do spoštovanja, strpnosti, kako premagovati strah in skrb in sovraštvo. In prav kmalu boste zaradi tega, kar boste dobili skozi šolanje od vaših prijateljev, učiteljev, vrnili na nek način staršem. Želim vam veliko uspeha.

Marko Rengeo: Hvala za vaš odgovor. Sedaj pa k besedi vabim še Ajdo Leo Jakše iz posavske regije, da zastavi svoje vprašanje.

Ajda Lea Jakše, Posavje: Hvala. Spoštovani gospod predsednik, ne da potenciram, ampak moram priznati, da se moramo mladi veliko učiti, nimamo časa za interesne dejavnosti in prosti čas. Veliko časa preživimo pred elektronskimi napravami in treba je pridobiti tudi takšna znanja. Zanima me, kako je bilo v vaših časih, ko ste hodili v šolo? Kako ste razporejali svoj čas glede na interesne dejavnosti in ali je bilo takrat vse bolj življenjsko naravnano? Hvala za odgovor.

Borut Pahor, predsednik Republike Slovenije: Jaz prav veliko v te štose ne verjamem, da se zdaj kaj paradigmatnega, konceptualnega spreminja. Spomnim se, da smo bili takrat kot otroci kregani, ker smo domnevno ves čas viseli pred televizijo in zdaj vam pravijo, da ves čas gledate v »kompjuter«. Kje je razlika? Nobene razlike ni. Prihajajo nove tehnologije in čez deset let boste morda že starši in bog ve, kakšen bo vaš otrok. Pred desetimi, enajstimi leti je nek »model« v Kaliforniji povlekel iz žepa neko čudo in rekel, da je to pametni telefon. Kdo je danes brez pametnega telefona? *Kaj si ga izgubil ali kaj?* ... Hočem reči, da grejo stvari strašno hitro naprej in gotovo je sijajno, da je mlad človek v toku z napredkom. Da vzame vse, kar mu tehnološki napredek daje. Potem pa seveda, da se vzgoji, kako to tehnologijo uporabljati. Ta štos, da ga to v osnovi ogroža, da mora od tega bežati, da se mora pred tem skrivati, da mora iskat strašne poti, da bi lahko znova splezal na drevo, da bi ostal pristen v naravi - v to ne verjamem. Nasprotno, treba je do obisti poznat te stvari in da ti obvladaš njih in ne one tebe. Nenazadnje to vam daje strašno moč. To se mi zdi sijajno.

In ... *Ajda je tvoje ime, ne?* ... Bi ti spremenila stvari? Lahko jaz postavim vprašanje?

Prosim Ajda, lahko ti poveš, kakšen je tvoj odnos do tega?

Ajda Lea Jakše, Posavje: Jaz mislim, da so elektronske naprave zelo pripomogle k razvoju, tudi učenje je lažje, večji spekter znanja pridobimo s tem in strinjam se z vami, da se moramo držati tega, da mi nadzorujemo elektronske naprave, ne pa one nas. Hvala.

Marko Rengeo: Hvala za vaš odgovor. Še enkrat ena velika zahvala našim gostom. Ali so morda prisotni še kakšni poslanci in poslanke, ki bi se želeli predstaviti? Prosim, da se predstavite.

Kamal Izidor Shaker, poslanec poslanske skupine SMC: Hvala za besedo. Vedno vsako leto, če se da pridem rad sem med vas, ker želim slišati, kar imate za povedati. Imate izjemno raznolike in izjemno zanimive teme in na tej točki vam samo želim kvalitetno in dobro razpravo. Z veseljem bom še nekaj časa z vami.

Tone Dolčič, namestnik varuha človekovih pravic: Lepo pozdravljeni. Sem namestnik varuha človekovih pravic, odgovoren za področje otrokovih pravic. Otroške parlamente obiskujem že precejšnje število let. Ugotavljam, da so vedno boljši, vedno bolj vsebinski, vedno bolj zreli in to, kar se pripravljajo spremembe, da boste v naslednjem parlamentu ugotavljali uresničevanje sprejetih sklepov, se mi zdi še dodana vrednost. Mi z veseljem prisluhnemo vašim predlogom. Žal vemo, da ministrstvo, ki je pristojno za šolstvo, nekako ni vedno naklonjeno takšnim idejam. Vidi se tudi po tem, da danes nikogar ni tukaj, čeprav morda bo ob 12h. V »starih časih« je tukaj sedelo pol vlade, s predsednikom vlade na čelu in poslušalo predloge in se nanje odzivalo. To naj velja za kritiko, ne glede na to, da vlada odhaja, bi se morala angažirati, kajti na mladih svet stoji. Hvala lepa.

... aplavz ...

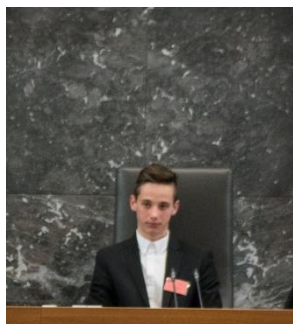
Marko Rengeo: Hvala tudi vam. Seveda smo veseli, da ste prišli tudi vi. Lanski, 27. nacionalni otroški parlament, je potekal na temo »Otroci in načrtovanje prihodnosti«. Tudi lansko leto smo v prvem delu razpravljali v štirih skupinah znotraj naslovljene teme. Ugotavljali smo, da želimo postati tolerantni ljudje v tolerantni družbi, zato predlagamo uvedbo predmeta v šole o diskriminaciji, samopodobi in ostalih življenjskih problemih. Starši in učitelji morajo spodbujati vse oz. prepoznati potencial v vseh. Podpore ne potrebujejo samo tisti, ki so odličnjaki oz. uspešni na področju šole in teoretičnega znanja. Zavedamo se, da vsi skupaj uničujemo svoje okolje, toda menimo, da na tem področju ne naredimo prav veliko. Okolju in ohranjanju zdravega okolja bi moralo nameniti več pozornosti in denarja. In še mnogo drugega...

Letošnjo temo »Šolstvo in šolski sistem smo izbrali« na lanskem nacionalnem parlamentu. O njej smo razpravljali od šolskih nivojev naprej, na občinskih in regijskih parlamentih. Skozi potek današnjega srečanja bomo slišali, kako razmišljamo o šoli za življenje, odnosih v šoli, metodah in načinih poučevanja oz. učenja ter o učnih vsebinah. Še prej pa je čas, da potrdite na pripravljalnem sestanku predlagano delovno predsedstvo. Pred enajstimi leti je bilo glede izbire predsedstva in članov predsedstva odločeno naslednje: *v vsaki regiji (regije, kakor jih določa Zveza prijateljev mladine Slovenije), predstavniki regijskih parlamentov izberejo izmed sebe dva predstavnika, ki sodelujeta na skupnem pripravljalnem sestanku v Ljubljani. Ta skupina pripravi tudi vse potrebno za nemoten potek nacionalnega parlamenta.* Letos smo imeli pripravljalni sestanek 27. marca 2018, kjer so bodoči letošnji parlamentarci predlagali naslednje predstavnike regij v delovno predsedstvo. Prosim, da vstanejo: **Jure Šimonka**, pomurska regija, predsednik 28. nacionalnega otroškega parlamenta; **Primož Oberč**, zasavska

regija, član delovnega predsedstva; **Vida Volk**, Šoštanj, članica; **Ana Matić** s Ptuja, članica. Jaz pa bom ostal kot pomoč novemu delovnemu predsedstvu.

... aplavz ...

Predlagam, da vsi prisotni mladi parlamentarci z dvigom rok potrdite delovno predsedstvo in da jaz ostanem kot pomoč novemu predsedstvu ... *dvig rok* ... Hvala lepa, ugotavljam, da je delovno predsedstvo potrjeno. Prosim, da zasedete prostor tule zgoraj.

Jure Šimonka, predsednik 28. NOP (Pomurje): V imenu delovnega predsedstva se vam iskreno zahvaljujem za izkazano zaupanje. Obljubljam, da se bomo z vso odgovornostjo potrudili izpeljati ta, že 28. otroški parlament, do konca. Sledi sprejem in potrditev dnevnega reda zasedanja 28. nacionalnega otroškega parlamenta.

... *prebere dnevni red ... med branjem ga nekdo prekine...*

NN: Nič nimam proti izvoljenemu predsedstvu, ampak zakaj ga mi vsi ne izbiramo skupaj, ker kdo nas bo vodil? Zakaj manjšina odloča za večino in potem se vsi sprašujemo, zakaj ni več vere v demokracijo. Rad bi, da se vsi odločimo in izvolimo svoje predsedstvo. Hvala.

Jure Šimonka: Tvoje vprašanje me zelo veseli. Moram povedati, da se tudi meni tu zdi čisto malo sporno, ampak povedali so mi, tisti predstavniki, ki smo se udeležili tega pripravljalnega sestanka, da smo bili izbrani oz. predlagani. Se pravi, nismo se sami za to odločili, ampak smo bili v bistvu izvoljeni. Tako, da se mi zdi to precej demokratično. Hvala.

... *nadaljuje z branjem dnevnega reda* ...

Sedaj pa vas prosim za potrditev dnevnega reda z dvigom rok.

... *kratek premor, dvig rok...*

Hvala. Dnevni red je sprejet.

Predno pa nadaljujemo z naslednjo točko dnevnega reda bi vas rad opozoril še na nekaj navodil glede rokovanja z mikrofoni in napravami. Mikrofon se vključi s pritiskom na zeleno tipko. Istočasno je lahko vključen le en mikrofon. Vključi ga tisti, ki mu dam besedo. Vsak, ki se z dvigom roke prijavi h govoru in dobi besedo, vstane, se predstavi z imenom in priimkom ter od kod prihaja. Nihče naj ne vključuje naprav za glasovanje. Glasujemo izključno z dvigom rok. Prosim vas tudi, da imate plastenke z vodo v torbah in ne na mizah. Še to: sedite na stolih naših poslancev. So udobni, vendar pa vas prosim, da se ne guncate in zibate. Hvala.

Sedaj bo Vida prebrala poročilo o prisotnosti in zastopanosti regij. Vida izvoli.

Vida Volk, Velenje: Hvala za besedo. Ugotavljamo, da smo na 28. zasedanju nacionalnega otroškega parlamenta prisotni udeleženci iz 20 regij Slovenije, kakor jih ima za potrebe tega programa opredeljene Zveza prijateljev mladine Slovenije. V dvorani nas je prisotnih 114 mladih parlamentarcev in parlamentark, na balkonu nas spremljajo sovrstniki novinarji in naši spremljevalci, regijski koordinatorji in mentorji otroškega parlamenta. Najlepša hvala.

... aplavz ...

Jure Šimonka: Hvala Vidi za poročilo. Sledijo navodila za delo v skupinah. V predverju velike dvorane se boste razdelili v skupine. Sodelavke Zveze prijateljev mladine Slovenije bodo imele na barvnih listih napisane skupine in postavili se boste k tisti skupini, v kateri boste sodelovali. One nas bodo tudi peljale do ustreznih prostorov.

Sedaj pa še nekaj informacij o delu v skupinah: imamo 4 skupine znotraj naslovne teme Šolstvo in šolski sistem. Določili so jih na izobraževanju za mentorje otroških parlamentov v začetku šolskega leta. Skupine bodo vodile odrasle moderatorke. V skupini določite zapisnikarja in poročevalca, ki bo poročal o delu v skupini na plenarnem delu. To je lahko ista oseba.

Skupine so sledeče: 1. skupina: Šola za življenje, potekala bo v velikem salonu, moderira jo Kornelija Kaurin. 2. skupina: Odnosi v šoli, potekala bo v sobi 110, moderira jo Kristina Kovač. 3. skupina: Metode in načini poučevanja/učenja, potekala bo v sobi 209, moderira jo Urška Vrtačnik. 4. skupina: Učne vsebine, poteka v sobi 212, moderira jo Tanja Povšič.

V veliko dvorano se vrnemo ob 12. uri. Bodimo točni, saj bo takrat tudi fototermin, ko se bomo vsi zbrali tu na sredi okoli govorniškega pulta in nas bodo fotografirali z balkona.

Vsem želim uspešno, spoštljivo in konstruktivno diskutiranje. Nasvidenje do 12. ure.

... aplavz ...

Mladi parlamentarci se razdelijo v skupine.

Delo v skupini.

Delo v skupini.

Delo v skupini.

Fototermin.

Jure Šimonka: Vsi ponovno lepo pozdravljeni. Predno začnemo s plenarnim delom bi vas rad opozoril, da umaknete vso hrano in pijačo z miz v nahrbtnike.

Torej, lepo pozdravljeni! Še posebej lepo pozdravljam predsednika Vlade, dr. Mira Cerarja. Veseli nas, da ste se tudi letos uspeli udeležiti našega zasedanja. Z nami boste približno eno uro in vabim vas h kratkemu uvodnemu pozdravu.

Dr. Miro Cerar, predsednik Vlade RS: Spoštovane mlade parlamentarke in mladi parlamentarci, lepo vas pozdravljam in hvala lepa, da ste mi dali možnost, da vas na kratko nagovorim. Naj najprej rečem, da sem zelo vesel, da ste spet tukaj, da smo spet skupaj, da - kolikor slišim – zelo, zelo intenzivno razpravljate o zelo aktualni tematiki, to je, kako narediti šolo takšno, da bo prava za vas, da bo zanimiva, da bodo učni program in učne metode kos izzivom družbe, ki se zelo razvija. Kot veste živimo v dinamičnem svetu, težko je napovedati, kaj se bo čez 10, 15 let dogajalo, kakšni bodo poklici, v katere boste vstopali, kaj se bo dogajalo po svetu, ... To je tisto, na kar se pripravljate. V nadaljevanju se bom odzval na nekatera vaša vprašanja, dileme,

tako, da sedajle ne bi veliko govoril o tem. Vsebinsko bi pa rekel tako: odlično je čutiti v državnem zboru, v našem parlamentu, to vašo mlado energijo. Ne čutim je prvič, bil sem že večkrat z vami. Nekateri ste že bili tu, drugi ste prvič in povem vam, da vidim to, da ste angažirani, želite izboljšati situacijo. Želim si, da bi vaše ugotovitve, ki jih boste na koncu sprejeli, posredovali nam, vladi, zato, ker je prav, da se potem tudi mi odzovemo. Naj povem, da smo lansko leto prvič organizirali posvet vlade z mladimi. To je bil prvi tak posvet v Sloveniji doslej in dobili smo ogromno zanimivih idej. Ministrstva in ministri delajo na tem, da se bomo ustrezno odzvali s konkretnimi ukrepi. Ravno pred nekaj dnevi sem se dobil s predstavništvom dijakov Slovenije, ki so izdali zbornik Dijaki za dijake, v katerem so zelo dobre pobude. Res me veseli, da ste mladi tako zelo aktivni, pa tudi, da se udeležujete takšnih srečanj. V teh letih se je potrebno učiti, če želite kasneje biti zgled drugim in sami aktivno delati na družbenih področjih in biti v pomoč drugim. Naj povem, da sem zelo hvaležen tudi Zvezi prijateljev mladine Slovenije, ki ta dogodek vsako leto organizira. Želim si, da bi se to nadaljevalo. Naj pa povem še nekaj glede na vsebino: učenje v šoli je bil en velik del mojega pa tudi vašega življenja. To je nekaj, kar nas zaznamuje, zato je šola res izjemno pomembna. Ogromno časa tam preživimo, ne samo pri učenju, ampak tudi v druženju in drugačnem spoznavanju sveta. In zato se mi zdi zelo pomembno, da šola, učitelji in vi ne dajete poudarka samo tistemu formalnemu programskemu učenju, ki vsebuje učni načrt, kurikulum, kakorkoli že temu pravimo, ampak je zelo pomembno, da v šoli krepimo tudi svojo čustveno in socialno inteligenco. Verjetno govorite o izboljšanju učnih programov in o tem mi boste kaj povedali. Krepiti moramo tudi naš čustveni odnos do sočloveka in naš socialni odnos, kako znamo spodbujati druge k čemu pozitivnemu in kako se znamo vključevati v družbo. Če krepimo samo naš razumski, racionalni del, je to premalo. To je pomembno, vendar moramo hkrati imeti tudi srce, sočutje do sočloveka, da lahko zaščitimo druge. In moramo se znati udeleževati skupnih srečanj, biti socialno – aktivni. To je neka celota, ki se jo mora šola skupaj z vami lotevati... da boste kompletna celota, da se boste znali družiti in da boste znali svoja znanja uresničiti na tistih področjih, ki so za vas pomembna. S tem bi zaključil svoj uvod. Res sem vesel, ko vas

takole vidim. Polno je tudi zgoraj na balkonu, to je odličen prizor. Sedaj besedo prepuščam vam, vašemu predsedniku, potem pa se bom – če bo potrebno – še s kakšnim odgovorom odzval na kakšno vaše vprašanje, trditve ali ugotovitve. Hvala lepa.

... aplavz ...

Jure Šimonka: Hvala za vaš nagovor. Sedaj vabim še ostale prisotne, da se predstavite z imenom in priimkom ter institucijo, od kjer prihajate, da vemo, kdo je z nami in da bomo lahko kasneje zastavili kakšno vprašanje. Res vas prosim, da ste kratki, da bomo imeli čas za vprašanja in razpravo.

Darja Groznik, predsednica ZPMS: Pozdravljeni. Mi smo se že spoznali. Sem Darja Groznik, predsednica Zveze prijateljev mladine Slovenije.

Dr. Maja Makovec Brenčič, ministrica za izobraževanje, znanost in šport: Lepo pozdravljeni, sem Maja Makovec Brenčič, ministrica za izobraževanje, znanost in šport. Dobrodošli!

Dr. Anja Kopač Mrak, ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti: En lep pozdrav tudi z moje strani. Sem Anja Kopač Mrak, ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Mag. Andrej Del Fabro, direktor Direktorata za družino, MDDSZEM: Lepo pozdravljeni tudi z moje strani. Jaz sem Andrej Del Fabro, direktor Direktorata za družino na ministrstvu, ki ga vodi ministrica, ki se je predstavila pred mano.

Matjaž Han, vodja poslanske skupine SD: Živijo! Jaz sem Matjaž Han, vodja poslanske skupine Socialnih demokratov in vas bom danes z veseljem poslušal. Hvala lepa in srečno.

Alja Skele, Unicef Slovenija: Živijo! Moje ime je Alja Skele, sem vodja zagovorništva otrokovih pravic na Unicefu Slovenija.

Katica Pevec Semec, ZRSŠ: Lepo pozdravljeni, sem Katica Pevec Semec in prihajam iz Zavoda za šolstvo.

Kamal Izidor Shaker, poslanska skupina SMC: Ponovno lepo pozdravljeni. Mi smo se že spoznali. Z veseljem vas bom poslušal. Moje ime je Kamal Izidor Shaker, član poslanske skupine Stranke modernega centra.

Lucija Karnelutti, Dijaška organizacija Slovenije: Pozdravljeni. Jaz sem Lucija Karnelutti, članica predsedstva Dijaške organizacije Slovenije in vršilka dolžnosti predsednika za mednarodno sodelovanje Dijaške organizacije Slovenije. Hvala!

Tanja Poličnik, kabinet predsednika Vlade: Dober dan, sem Tanja Poličnik, kabinet predsednika Vlade.

Nejč Gurin, kabinet predsednika Vlade: Pozdravljeni, sem Nejč Gurin, kabinet predsednika Vlade.

Tone Dolčič, Varuh človekovih pravic: Tone Dolčič, namestnik varuha človekovih pravic. Smo se že videli danes.

... aplavz ...

Jure Šimonka: Hvala vsem. Čas je za poročanje skupin. Poročevalci boste povabljeni za govorniški pult. Imeli boste 4 minute časa, da predstavite, o čem ste se pogovarjali v posamezni skupini ter vaše ugotovitve in zaključke. Prosim poročevalca prve skupine, da predstavi razmišljanje in ugotovitve o »šoli za življenje«.

ŠOLA ZA ŽIVLJENJE

Poročevalci 1. skupine: Spoštovani predsedujoči, delovno predsedstvo, vse parlamentarke, parlamentarci in predvsem g. predsednik vlade, vsi člani vlade – predvsem ministrica za izobraževanje, znanost in šport ter ostali visoki gostje. Torej, kot že rečeno, smo člani in predstavniki 1. skupine današnjega otroškega parlamenta, ki je govorila in razpravljala o temi »Šola za življenje«.

Prvo, kar smo omenili in opazili probleme je to, da bi moral učni načrt vsebovati več praktičnega dela – to zelo pogrešamo. Na začetku se moramo zavedati, da osnovna šola je le osnovna šola in da moramo v njej pridobiti osnovno znanje. Zdi se nam, da je učni načrt na kakšnih področjih preobsežen in bi se morali res vprašati po tistem, kar je pomembno. Res je, da vse, kar vidimo v šoli, bomo enkrat potrebovali za življenje, ampak dati bi morali večji pomen na tisto, kar se nam zdi res pomembno.

Skratka, številne teoretične vsebine bi po našem mnenju morale zamenjati bolj praktično znanje, znanje za življenje. V to bi vključili več življenjskih predmetov, kot so npr. prva pomoč, ki se nam zdi zelo pomembna, ker nikoli ne veš, kdaj se lahko tvojemu sovrstniku karkoli naredi ali pa če hodiš po ulici in nekdo pade po tleh. Potem računalništvo, ki postaja vse bolj pomembno v življenju in tudi spoznavanje narave.

Govorili smo tudi o medgeneracijskem sodelovanju, saj menimo, da se je šola skozi čas spreminjala in da lahko »povlečemo« najboljši iz vseh obdobji šolstva na Slovenskem ter najboljši ter tudi najboljši iz tujih šolskih sistemov Evrope in sveta. Dodali smo tudi, da bi lahko naše šolstvo povezovali in obiskovali otroke s posebnimi potrebami. So drugačni, a so ljudje, tako kot vsi ostali.

Torej menimo, da bi morali v šoli razmišljati tudi o temu, da Slovenci ohranjamo svojo kulturno dediščino, hkrati pa tudi da bo šola nek prostor in institucija, kjer se bomo učili multikulturalnosti, saj je v današnjem svetu zelo pomembno, da veš, kako se obnašati v drugih državah in da znaš sprejemati različnost.

Pogovarjali smo se tudi o temu, da je treba spodbuditi nas mlade, da se učimo. Ker vsi lahko rečemo: »ja, res, se učimo za sebe, se učimo za življenje«, ampak če se tega res ne zavedamo, potem nismo nič naredili. Omenili smo tudi, da bi lahko za celotno Slovenijo veljali enotni učbeniki. Če pridemo iz različnih šol, pridemo z različnim znanjem, znanje je različno razporejeno... in če bi bili učbeniki enaki ali vsaj podobni, bi posledično v srednjih šolah lažje delovali.

Mi zdaj povemo, kaj bi se lahko spremenilo, ne samo za nas, ampak za naslednje generacije. Zavedati se moramo, da živimo v 21. stoletju in temu primerno se tudi vesti in se ne otepati raznih elektronskih pripomočkov za učenje, vendar pa tudi poznati pomen branja, pisanja in predvsem več dela v naravi, ki nas obkroža.

Omenili smo tudi, da se nam zdi zelo pomembno, da učitelji v nas iščejo talent, da se ocenjuje trud, ne samo nadarjenost. Vsi, vsak posameznik bi moral pisati teste za nadarjene, saj je lahko nekdo »tiha miška« v razredu, pa je vseeno zelo nadarjen in si ne upa povzdigniti svojega glasu. Če bi vse skupaj strnili: ugotovili smo, da je sklepanje kompromisov pot do uresničitve naših želja. Tukaj predvsem apeliramo na predstavnike vlade in drugih institucij danes tukaj prisotnih, ki lahko stvari spremenijo in upamo, da bo naš glas slišan in uslišan.

Na koncu pa bi spodbudili še starše, in sicer glede tega, da veliko staršev zavija svoje otroke v vato oz. nas dela invalidne. Ja, res je žalostno, ampak je res. Starši se velikokrat vključujejo v šolo, čeprav sploh ne vejo, kaj se v šolah izvaja. Zato menimo, da bi se lahko organizirali pogovorni krožki za odrasle, kjer bi se starši seznanili z delom v šoli in preučevali več načinov vzgoje, ker popolne vzgoje ni. Lahko gremo samo naprej in se skušamo približati popolnosti, ker popolni ne bomo nikoli.

Morali bi biti več poklicne orientacije. Določeni dnevi v šolskem letu bi bili posvečeni zunanjim predstavitvam poklicev ali pa da bi prišli dijaki, študentje in nam predstavili dejansko stanje nadaljnjega izobraževanja. Na informativnih dnevih se vse šole samo hvalijo.

Moralo bi biti tudi vzpostavljeno ravnovesje med poučevanjem v naravi in poučevanjem s tehnologijo. Pri tehnologijah lahko pride do raznih zlorab.

Torej, pristojni danes tu – poslušajte nas, upoštevajte nas in se zavedajte, da smo mi prihodnost. Hvala lepa.

... aplavz ...

Jure Šimonka: Hvala poročevalcema prve skupine. Prosil bi, da vsi poročevalci po končani predstavitvi date svoje zapiske nam, ker bomo kasneje delovno predsedstvo morali oblikovati poročilo. Sedaj je čas za razpravo. Z dvigom roke se javite k besedi. Gospodič...

Matija Maver, Notranjska: Dober dan. Kot ste govorili, da je učni načrt prenatrpan, vsako leto se snovi iz srednje šole prenašajo tudi v osnovno šolo. To ni samo pri nekaterih predmetih, ampak pri večini predmetov. Npr. pri matematiki je veliko stvari, ki jih pri marsikaterem poklicu ne potrebujemo. Zato se tu strinjam, da je treba razbremeniti šolski sistem, poleg tega pa bi jaz razbremenil tudi ocenjevanje. Že sedaj imamo veliko spraševanja, testov, veliko učencev je vprašanih tudi po 3 ure skupaj, vsako uro drug predmet. Nekateri učenci težko preklaplajo med snovmi in so pri zadnji uri zmedeni. Kar pa se tiče dneva, ko srednje šole pridejo na osnovno šolo – to sicer že je, ampak v večini šol pridejo srednje šole iz bližnjega kraja in učenci dobijo informacije samo iz tistih šol. Zato se strinjam, da bi npr. na Notranjsko prišle tudi šole iz npr. Kopra, Gorice, Ljubljane, ne pa samo iz Postojne. Hvala!

Tin Hasičič, Maribor: Jaz bi samo dodal en argument. Marsikdo si misli, da se učimo marsikaj, kar v življenju ne rabimo. V bistvu pa to ni tako. Mi se učimo, da svoje možgane razvijamo. Mi že imamo neko predznanje in ga samo nadgrajujemo. Hvala lepa.

Dane Jemc, Kranj: Glede tega, da različnih snovi pri predmetih ne potrebujemo – moje mnenje je, da v osnovni šoli ni specifičnega predmeta, za katerega bi se usposabljali, zato se je treba vse osnove naučiti. Ni tako, da bi se posebej izobraževali samo za matematiko oz. če te zanima slovenščina za slovenščino, v osnovni šoli se je treba naučiti osnov in ne, da bi na račun katerega drugega predmeta izpustil osnove prvega predmeta. Hvala.

Jure Šimonka: ... v črni srajci ...

NN: Bi lahko še tole dodal: dajmo učiteljem malo več svobode, da lahko sami odločajo o nekih izbirnih vsebinah v šoli, kajti oni so naši pedagogi in najbolje vedo, katera snov je tako pomembna, da jo je potrebno posebej dolgo in natančno obravnavati. Torej, več svobode za učitelja pri izbiri učne snovi je vsekakor potrebno. Hvala.

Jure Šimonka: Hvala. Gospodična v modri jakni.

Lara Malgaj, Celje: Lep pozdrav. Rada bi samo podala mnenje na te osnove v osnovni šoli. Res je, so osnove, ampak, če ti izbiraš glede na to, kam greš naprej... lahko obiskuješ frizersko šolo, lahko pa obiskuješ gimnazijo... to so, kako naj rečem, različne težavnostne stopnje. Če greš na frizersko šolo, boš imel tam snov matematike 6. razreda. Kje potem potrebuješ matematiko 9. razreda? Algebrske izraze, ki jih pri svojem poklicu ne boš nikoli uporabil. Hvala.

Jure Šimonka: Fant v kratki majici.

Jan Weiss, Velenje: Jaz bi pa želel poudariti tole: Če nas pogledate tule, ko sedimo, imamo po večini sključene hrbte. Veste, kako težke torbe nosimo mi vsak dan v šolo? Pri tem pešačimo, se vozimo s kolesom, kakorkoli ... ampak so torbe še vedno izjemno težke. Zato bi poudaril, da bi lahko združili učbenike in delovne zvezke. Pri tem bi lahko mogoče reševali malo več vaj v delovnih zvezkih. Torbe bi bile bistveno lažje in lahko bi imeli malo strnjene vsebine. To je to. Hvala.

Jure Šimonka: Hvala. Gospodična v beli majici.

Nika Fišter, Dolenjska: Jaz bi rekla glede tega, da morajo imeti učitelji svobodo – ja, lahko imajo svobodo, samo ne preveč, zaradi tega, ker oni so izobraženi na svojem področju. Niso pa izobraženi na tem, da bi lahko vedeli, kaj bomo mi rabili, katere so primerne vsebine. Ampak mislim svobodni v tem smislu, da jim damo več prostora, pri tem v čemer so oni izobraženi.

Jure Šimonka: Hvala. Gospodična v belem iz Velenja.

NN: Mi smo še pozabili povedati, se opravičujem, da bi mi radi razširili tisti spekter, brez zamere, ampak nekateri ministri delujejo večino življenjske dobe za štirimi stenami. Ne vejo, kaj se v resnici dogaja pri nas v šolah. Zato se mi zdi, da bi tisti, ki določa učni načrt, bil tudi kakšen znanstvenik iz tega področja, mogoče tudi kdo izmed nas, ker mi smo edini tisti, ki vidimo šolski sistem skozi naše oči. Res je tudi, da mi zdaj zelo pritiskamo na vas, kaj boste spremenili. Zato bi bilo dobro, da stopimo v vašo kožo. In glede teh sistemov: ja, res je, imajo po tujinah dobre sisteme, ampak meni se pa zdi, da bi morali iz vsakega takega dobrega sistema (npr. skandinavski, japonski) vzeti neki dobro stvar in jo prilagoditi sebi. Če bomo mi prevzeli neko idejo in jo prilagodili sebi, bomo lahko naredili največ, kar je. Hvala.

Jure Šimonka: Gospodična z očali...

Ida Paternost, Ljubljana: Jaz bi pa samo povedala, da v šoli ne dobimo nekega življenjskega znanja. Mi se nekako ne učimo živeti za življenje, ne naučimo se osnovnih stvari, ki bi jih dejansko rabili kasneje v življenju. Ne naučimo se živeti samostojno.

Jure Šimonka: Izvoli ...

Žan Golež, Celje: Dober dan. Jaz bi dopolnil kolega, ki je govoril o tem, da imamo veliko zvezkov in učbenikov. V nekaterih šolah so uvedli tudi tablice in računalnike, ki so lahko nadomestilo za popolnoma vsak predmet, vsak učbenik in vsak delovni zvezek. V bistvu ta 1 kg oz. še manj, bi bilo veliko bolje za naše hrbte kot pa zvezki in učbeniki. Hvala.

Jure Šimonka: Gospodič iz Ljubljane.

NN: Hvala. Jaz bi samo povedal, no komentiral, kar je ena prej povedala, da matematike in podobnih predmetov ne bi potrebovali, če bi šli na kakšno poklicno šolo. To ni res. Te predmete potrebujemo za splošno razgledanost in če ne drugega, bomo svojim otrokom, ki bodo imeli malenkost višje ambicije kot mi, lahko pomagali pri njihovi izbiri, pri reševanju kakšne matematične naloge. Hvala.

Jure Šimonka: Hvala. Gospodič v sivem iz Maribora.

Dominik Križ, Notranjska: ... *smeh*... Prvo, ti si omenil, da bi združili učbenike in delovne zvezke. Na naši šoli imamo narejen učbeniški sklad, ki nam omogoča, da dobimo učbenike zastonj, iz šole. In če bi jih združili, bi narastla tudi cena. Tako, da iz mojega vidika se to ne splača. Kot drugo imam pa vprašanje za naše goste: ko smo govorili, da bi lahko dodali računalništvo v vse te poučne vsebine - ali je možno, da se doda računalništvo v učne vsebine? Mislim, da je to vprašanje za Ministrstvo za šolstvo, glede tega, kaj bomo imeli poučevano in če je to možno, v kolikšnem času je to možno urediti? Hvala.

Dr. Maja Makovec Brenčič, ministrica za izobraževanje, znanost in šport: Hvala za to vprašanje in za številne druge izzive, ki niso le relevantni, ampak jih mi z vami skušamo sooblikovati vsak dan. Glede računalništva: če govorimo o sami vsebini računalništva, potem vemo, da se že vpenja v različne predmete. Sicer pa, ko ste to povezovali z učbeniki in delovnimi zvezki, vem, da je 42 učbenikov že v e-obliki in da jih vaši učitelji tudi že uporabljajo na različne načine. In učitelji – da, imajo svobodo, da lahko tudi nove in drugačne načine poučevanja vpenjajo v izvedbo učnega načrta in prav temu smo v zadnjem času in bomo tudi v prihodnje posvečali veliko, veliko tako sredstev kot tudi strokovnih mnenj, kajti zelo pomembno je, da res smo tehnološko dobro opismeni, kakor rečemo temu, ampak, da znamo še vedno brati, pisati, tudi kdaj z roko. In predvsem slovensko dobro komunicirati. Ravno predsednici sem tukajle povedala, da sem ponosna, kako lepo parlamentirate. Hvala vam za to.

Jure Šimonka: Hvala. Gospodična iz Pomurja v rdečem.

Zarja Škaper, Pomurje: Izpostavljeno je bilo, da bi lahko vse te učbenike in delovne zvezke uporabljali v elektronski obliki. Pa bi bilo to sponzorirano s strani šole ali bi morali to plačati sami? Eni nimajo na voljo sredstev, da bi to pridobili.

NN: Jaz sem imel v mislih, da glede na to, da imajo nekatere šole kar zadosten dohodek od države, ne bi bil problem uvesti neke tablice, ne takšne kot jih imajo v firmi Apple, ampak sem mislil na nižji cenovni razred, ki bi si jih šola lahko privoščila. Seveda pa nisem mislil, da bi moral tablico imeti popolnoma vsak učenec, ampak samo starejši, ki vejo in znajo delati z elektronskimi napravami. Hvala.

Jure Šimonka: Hvala. Gospodič v modri srajci iz Maribora.

Tilen Krapše, Maribor: Dober dan. Imam eno prošnjo. V mariborskem parlamentu smo ugotovili, da nam manjka moralnih vrednot. Zato bi lahko imeli od 1. do 9. razreda ure, pri katerih bi se lahko jasno pogovarjali o novitetah, npr. o bit coinih, o begunski krizi ... pač, da se res odkrito pogovarjamo. Tudi, da se vzgajamo v aktivne mlade državljane in da vemo, da je politika za nas nekaj dobrega. Obdelali bi tudi razne teme, ki vplivajo na naš razvoj, na naše misli. Hvala.

Jure Šimonka: Hvala. Gospodična v modrem iz Kranja.

Nina Cankar, Kranj: Zdi se mi, ko ste prej rekli, da bi bilo potrebno tablice in vse te stvari vključiti v šolanje, da nihče ne pomisli na naše zdravje, ker že tako in tako večina mladih »bulji« v telefone in potem bodo verjetno pogostejše okvare vida. Hvala.

Jure Šimonka: Hvala. Gospodič v temno modri majici iz Maribora.

Jure Senekovič, Maribor: Modernizirati šolo – to smo mi imeli za podtemo - je v bistvu zelo težko. Zdi se mi, da če imamo računalniške učilnice, projektorje, interaktivne table, je tudi že na nek način dovolj modernizirano. Ampak vseeno, šola mora stopiti v korak s časom in je zelo težko poiskati nekakšno »sredino«. Tudi za tablice – po mojem ni tak problem proračun, ampak tudi, kaj bodo učenci delali s tem. Mi smo imeli to v skupini in smo prišli do sklepov, da na šolah, kjer učenci to imajo, to zlorablajo in pri pouku delajo tudi druge stvari. Hvala.

Jure Šimonka: Hvala. Gospodična v zeleni majici iz Posavja.

Gaja Pavlič, Posavje: Rada bi izpostavila preobremenjenost. Jaz ne razumem, zakaj imamo lahko maksimalno 2 kontrolni na teden, spraševanj pa kolikor hočemo. V bistvu moramo enako delati in za spraševanje in za kontrolno. Hvala.

Jure Šimonka: ... v črnem iz Zasavja ...

Lina Golotič, Zasavje: Dober dan. Imam mnenje glede tablic: v redu, vsi jih znamo uporabljati kot znamo uporabljati telefone. Ampak kdo od nas pa sploh ve, kako likati, kako prati, kako skrbeti sam za sebe? In ko pomislim na osnovno šolo, pomislim tudi na osnovno znanje v življenju. In zraven gospodinjstva, ko so nas učili le, kako kuhati, bi ga lahko namesto v 5. in 6. razredu, uvedli v kasnejših razredih, torej v 3. triadi in sicer z namenom, da bi lahko kuhali,

pospravljali, likali in se tako naučili osnovnih življenjskih potreb, ki jih bomo potrebovali tudi kasneje v življenju. Hvala.

Jure Šimonka: Hvala. Gospodič v rdeči majici iz Maribora.

Filip Borec, Maribor: Kar se tiče teh tablic in tega. Veliko vas pravi, da je pri tem problem denar. Ampak, kaj je res denar problem? Meni se zdi to rešitev, ker vsi »jamrajo« koliko stanejo učbeniki. Zdaj pa, če si predstavljamo, da mora starš kupit eno tablico za maksimalno 300 eur v 1. razredu in potem otrok pazi na to tablico 9 let, je veliko bolj poceni kot če mora kupiti vse šolske potrebščine. Tako, da iz mojih oči, to ni problem, to je rešitev. Hvala za besedo.

Jure Šimonka: Hvala. Gospodična v črtasti majici iz Ljubljane.

NN: Hvala za besedo. Naša tema je bila, kot smo rekli, šola za življenje in zato bi še enkrat poudarila, da smo se pogovarjali, da bi v vse predmete vključili več praktičnega znanja. Kot npr. da bi se pri biologiji učili o prvi pomoči, o boleznih, ki so sedaj pogoste. Potem pri kemiji več kemičnih poskusov in da bi gospodinjstvo bilo tudi v kasnejših razredih. Da bi se učili menjavo pnevmatik, likanje, kuhanje, ... da bi vsa ta praktična znanja vključili v obstoječe predmete. Hvala.

Jure Šimonka: Gospodična v modro-rdeči majici iz Ljubljane.

Maruša Kres, Ljubljana in okolica: No, veliko je govora o tem, da bi se morali učiti o pospravljanju, likanju, kuhanju, po drugi strani pa nas večina govori, da imamo premalo časa za učenje, za delanje naloge, za aktivnosti. Zdi se mi, da če smo v osnovni šoli, se ne moremo naučiti stvari, ki naj jih nauči življenje samo. Recimo, ti se lahko naučiš pospravljanja od staršev, lahko ti oni pokažejo, kako likati in večino podobnih stvari. Ne moreš pa dobiti nekega znanja matematike kar od nekoga. Pač, zdi se mi, da bi bili ti dodatni predmeti pretiravanje.

Jure Šimonka: Gospodična v modri majici iz Velenja.

Ajda Ušen, Velenje: Povedala bi samo, da se mi zdi zelo pomembno, da naravo združimo z otrokom. To pa zaradi tega, ker bomo s tem omogočili, da ko bo odrastel, se bo s tem, ko bo zaupal naravi, začel izogibati stresu, ki se povečuje tudi med nami, mladimi. Druga stvar pa je, da otrok lahko pridobi neko odgovornost in hkrati zaupanje v naravo, kar pomeni, da ko bo starejši, je ne bo tako onesnaževal. S tem lahko začnemo izboljševati problem, ki je danes zelo prisoten – onesnaževanje okolja. Rada pa bi še povedala, da to znanje, ki nam ga šola nudi, da nam omogoča svobodo. Svobodni so tisti, ki imajo znanje in zdi se mi pomembno, da nas šola naredi svobodne.

Jure Šimonka: Gospodič z očali iz Kranja.

NN: Hvala za besedo. Vrnil bi se na temo težkih torb. Sicer se povsem strinjam, da bi bila digitalizacija nekaterih učbenikov koristna, ampak mislim pa, da je obremenjenost hrbtov posledica slabe drža in ne toliko težkih torb. Npr. tudi sedenje: pravilno sedenje je dobro za krepitev mišic, slabo sedenje pa ni dobro. Podobno je tudi s torbami. Nekateri jih nosijo preveč dol, ker je to »frajersko« oz. naj bi bilo trend. Po mojem bi bila najhitrejša rešitev izobraževanje o pravilni drža ob nošenju torbe oz. tudi sedenju. Hvala.

Jure Šimonka: Hvala. Gospodič iz Pomurja v beli majici.

Tim Kuzma, Pomurje: Hvala za besedo. Jaz bi samo komentiral kolegico, ki je rekla, da mogoče matematike ne bo potrebovala v s srednji šoli. Jaz mislim, da matematika mora biti v osnovni šoli, ker osnovna šola je odskočna deska za srednjo šolo, ker se bomo mogoče vpisali na gimnazijo, kjer bomo vsekakor potrebovali matematiko. Hvala.

Jure Šimonka: Gospodična v črtasti srajci iz Izole.

Anastasija Radišić, Izola: Ko malo bolj razmislim vem, kako pomembna je v življenju šola. Mislim, da učenci po navadi nimajo radi šole. Šola je zelo pomembna in učenci ne smejo imeti strahu iti naprej, v gimnazijo na primer, se bolj učiti, izobraževati. Mislim, da je to zelo pomembno. Nekateri učenci hočejo modernizirati šolo, nekateri starši pa ne. V življenju je pomembna tehnologija, šola, itd. Hvala.

Jure Šimonka: Gospodič v modri jakni iz Ljubljane.

Matevž Kastelic, Ljubljana in okolica: Lep pozdrav še z moje strani. Najlepša hvala za besedo. Pogovarjamo se o šoli za življenje. Moje mnenje je, da bi šola za življenje najlažje dosegli tako, da bi – na hitro sem pripravil dva primera – zgodovina in matematika. Iz osebnih izkušenj se danes pri zgodovini največ učimo o nekih dejstvih, ki so sicer zelo pomembne in jih je pomembno vedeti, ampak, če se mi želimo učiti za življenje, moramo mi ta dejstva raziskati globlje. Moramo se vprašati, zakaj so nekateri ljudje v zgodovini odreagirali tako in kaj se je iz tega zgodilo, da mi tega ne ponavljamo. Da imamo res šolo za življenje. Potem pa še drugi primer: matematika. Pedagogi nam dajo nek izraz, mi ga izračunamo. Poleg tega, da nam dajo življenjski primer, v katerem mi lahko razberemo številke za ta izraz in ga potem lažje rešimo. Če na hitro zaključim: morali bi reformirati nekatere predmete na način, da bi bili bolj življenjski. Hvala.

Jure Šimonka: Gospodič v črni srajci iz Zasavja.

NN: Jaz bi pa postavil vprašanje gospe ministrici za izobraževanje, znanost in šport. In sicer, vi prihajate iz pedagoških krogov, kajne? Še preden ste postali ministrica, ste že bili vpeti v šolstvo. Zato pa vas sprašujem: kako bi kot strokovnjakinja ocenili slovenski šolski sistem in kateri izmed tujih šolskih sistemov vam je najbližje ter zakaj? In pa še: kaj ste v vašem mandatu naredili za šolstvo na Slovenskem oz. kateri so po vašem mnenju vaši največji dosežki v politični karieri?

Dr. Maja Makovec Brenčič, ministrica za izobraževanje, znanost in šport: Najlepša hvala za to vprašanje. Slovenski šolski sistem je dober sistem, je javni sistem in po vaših standardih

znanja, ki ga primerjamo z vašimi mednarodnimi vrstniki, smo v resnici dosegli izjemne rezultate, ki ste jih dosegli učenci in učenke. Hvala vašim učiteljem in učiteljicam. Vsaj na področju naravoslovnih ved, bralne pismenosti, na številnih podpodročjih, v tehničnem znanju, predstavljate vi pravzaprav vrh v Evropi po standardih znanja. Torej, nekaj delamo dobro. Se pa zelo strinjam z izzivi, ki ste jih danes podali in o katerih mnogokje in predvsem s strokovnjaki razpravljamo. Kajti minister ne odreja učnega načrta. Pripravijo ga strokovnjaki, ki so specialisti, profesorji, znanstveniki na posameznem področju in ga zelo dobro poznajo. Prav v tem vidimo še možnosti izboljšav, ki ste jih tudi sami nakazali. Kar pa se tiče primerjav še z ostalimi mednarodnimi sistemi: finski sistem, s katerim se velikokrat primerjamo, se ravno kar zgleduje tudi po nekaterih naših ukrepih, kajti rezultati, o katerih sem prej govorila, na Finskem niso več tako vrhunski kot so bili zadnja desetletja. Singapurski minister pravi, da se s tablicami in digitalizacijo umikajo, kajti v šoli so pomembni človeški odnosi, torej, kako znamo sobivati. Kaj počnemo na področju družboslovja, humanistike? Vse to so izzivi, ki jih moramo naslavljati tudi, ko smo ministri. In ko ste vprašali, kaj pa so največji dosežki tega zadnjega triletja, jaz sem v vlado vstopila nekoliko kasneje, mislim, da predvsem to, da smo umirili šolsko polje, da smo si zastavili kar nekaj ciljev, ki smo jih že dosegli, kot je npr. ureditev učbeniške politike, kot je ureditev marsikaterega kurikula, kot so predlogi novih poskusov tako za razširjanje program kot za 1 uro gibanja v šoli na dan, kar mislim, da vsi potrebujemo – hvala za vsa opozorila o držbi. Da smo sprožili tudi aktivnosti glede teže šolske torbe, pripravljamo tudi posebne izobraževalne filmčke in naslavljamo vse vas in vaše starše, učitelje, pedagoge, da vsak dan res pogledate v torbo, kaj rabite. In predvsem je tudi pomembno, kakšno torbo si izberete, kajti že torba sama je lahko težka. Na področju do visokošolskega študija smo okrepili predvsem poklicni del izobraževanja, uvedli smo vajeništvo. Vse več se vas odloča za poklicni del, prav tako krepimo maturitetni del v tistem fleksibilnem delu predmetnika, kjer si želite drugačnih izbirnih vsebin za življenje, za vaš študij v prihodnje. In še marsikaj bi lahko naštevati, pa mislim, da ni prav, da tukaj toliko govorimo o tem, ampak, da danes poslušamo vas. Hvala.

... aplavz ...

Jure Šimonka: Hvala lepa. Torej, ker smo omejeni s časom, bomo sedaj nadaljevali. Prosim poročevalca 2. skupine, da predstavi razmišljanje in ugotovitve na temo »odnosi v šoli«.

ODNOSI V ŠOLI

Poročevalca 2. skupine: Pri temi »Odnosi v šoli« smo razdelili odnose na dva dela: na odnos učenec – učenec in učenec – učitelj ali delavec v šoli.

Odnos učenec – učenec se nam je zdela zelo zanimiva tema, ker se z njo srečujemo vsak dan in ima zelo velik vpliv na naše življenje. Izpostavili smo odnose med mlajšimi in starejšimi, ker smo opazili, da nas mlajši manj spoštujejo kot včasih. Trudimo se biti vzor mlajšim. Pomembna se nam zdi pomoč posameznikom, neke vrste medgeneracijsko tutorstvo. Dobra rešitev se nam zdijo tudi prijateljski razredi, npr. 1. in 9. razred ali kakšna druga starostna relacija. Razreda se obiskujeta, sodelujeta na različnih področjih (kulturnem, naravoslovnem, različnih dnevih dejavnosti). Na eni od šol izvajajo skupno dežurstvo in to se nam zdi tudi dobro, da sodelujeta dva različno stara učenca in se tako povežeta. Učna pomoč med različno starimi, tutorstvo kot krožek. Za organizirano druženje pa se nam je tudi zdela dobra ideja, da bi se družili s predstavniki različnih manjšin v okviru krožkov. V okviru tega je tudi program pomoči za tujce. Pri tujcih se nam je zdela zelo pomembna strpnost. Če prihajajo od drugod, so ravno tako ljudje kot mi in moramo biti enako strpni do njih kot do drugih naših sovrstnikov. Ovira pri tem se nam je zdel jezik. Če tujci ne znajo jezika, se nam zdi, da imajo slabši odnos do nas,

ne vemo, kako komunicirati in ne vemo, kaj pričakovati drug od drugega. Zato so se nam zdeli obvezni programi jezika predno se začnejo vključevati v pouk. To bi olajšalo razne probleme. Statusi, ki se pojavljajo (kulturnik, športnik), so pa na šolah zelo različni in so tudi povod za razne spore. Na nekaterih šolah so pogoji zelo ostri in sta npr. 2 v razredu s statusom, na drugih šolah pa ima polovica razreda status. Statusi motijo učitelje, učenci pa ga izrabljajo, da se rešijo ustnih ocenjevanj, se ne napovejo, ko bi se morali in je to velik problem, tudi v odnosih. Zato bi morali preverjati pogoje in jih tudi zaostriti.

Dobro bi bilo omejiti tudi uporabo mobilnih telefonov. Uporabljalo bi se jih lahko samo med odmorom ali pa sploh ne. Ker jih ne uporabljamo za pouk, ampak za razne igrice in komunikacijo, ki ne sodi v šolsko okolje.

Govora je bilo tudi o kajenju, ki je v šoli prepovedano. S tem bi se lahko ukvarjali že v mlajših razredih, kjer bi jih izobraževali o škodljivosti z raznimi filmi, pogovori. To bi lahko izboljšalo njihovo obnašanje v prihodnosti.

Pri **odnosu učenec – učitelj oz. drug delavec v šoli** (npr. čistilka, hišnik, kuharica) smo ugotovili, da je v večini šol največji problem v tem, da se ne spoštujejo. In to je tudi obojestransko. Po našem mnenju bi to lahko rešili s tem, da bi učenci in učitelji oz. drugi delavci zamenjali vloge, npr. za en dan ali en teden. Odnosi med učenci in učitelji so problem, ker večina učencev meni, da so učitelji neprofesionalni in da nimajo svoje avtoritete. Ne vsi, ampak večinoma. To bi lahko rešili z več ekskurzijami, npr. da bi učenci in učitelji preživeli več časa skupaj takrat, ko ni ocenjevanja. Učitelje bi bilo potrebno tudi preveriti, v smislu ali so kos svojemu poklicu in ali so primerni za ta poklic. Odnose v šoli bi lahko izboljšali tudi tako, da bi imeli razredne ure že od 1. razreda dalje in bi pri teh urah reševali medsebojne odnose. Pogovarjali smo se tudi o povezovanju šol z bivšimi učenci (kar nekatere šole že imajo in so s tem zelo zadovoljne) ter povezovanju med šolami (npr. šole iz različnih regij, da bi primerjali, kako poteka pouk). Namesto ukorov bi lahko imeli družbeno koristno delo. To pa je ukrep, ki se tiče ravnateljev oz. na sploh ministrstva – in s tem smo se vsi strinjali. Lahko pa smo tudi ponosni, saj smo vsi v skupini bili zadovoljni s svojimi odnosi v šoli. Hvala za besedo.

... aplavz ...

Jure Šimonka: Ker nas bo sedaj predsednik vlade zapustil, bi ga še enkrat povabil k besedi ter se mu v imenu otroškega parlamenta iskreno zahvalil za udeležbo, za pripravljenost poslušati mnenja mladih, naše predloge, rešitve ter želje. Želimo vam prijetno, predvsem pa uspešno delo še naprej.

Dr. Miro Cerar, predsednik Vlade RS: Hvala lepa, ker sem dobil besedo veliko prej. Žal mi je, da ne morem biti z vami do konca te zelo zanimive razprave. Najprej bi se rad opravičil predsednici Zveze prijateljev mladine Slovenije, ker sem ji prej narobe dodelil priimek, tako, da Darja oprost.

Sicer pa takole: vaš poročevalec iz prve skupine je dejal, da naj ne pozabimo, da ste mladi naša prihodnost. In moram reči, ne samo, da ne pozabljam, ampak sem danes zelo miren. Kajti, če boste mladi tako zavzeto, tako odgovorno razpravljali o aktualnih zadevah in če boste pri tem tako strpni kot ste danes, potem ne mene ne nobenega iz naše generacije ne sme biti strah za našo prihodnost. Res hvala vam rečem že sedaj za to odlično razpravo, za številne konstruktivne in zelo dobre ideje, razmisleke, vprašanja, pa tudi – bilo je že nekaj razprave, opazoval sem, izmenjavala so se mnenja med vami, za to različnost pogledov, ki ste jo – kot rečeno – strpno vzeli in na podlagi katere boste skupaj z nami iskali rešitve. Zelo pomembno

se mi zdi, da vsaka vlada, predvsem tudi naša, da na tem zelo intenzivno delamo, vključuje mlade vseh kategorij v različne oblike sodelovanja pri odločanju oz. razpravljanju o družbenih problemih. Teh je ogromno. In seveda, ker si želim, da bi naša družba imela dobro prihodnost, da bi imeli tudi vi čim bolj kvalitetno življenje, da bi šli naprej z razvojem, da bi bila Slovenija država, ki bi šla naprej v svetu in da bi se vi in vsi, ki pridejo k nam, v njej dobro počutili, moramo storiti vse, da boste lahko vi polno prejemali izobrazbo in kasneje seveda polno dajali tudi tej družbi nazaj. Naj povem, da šola res včasih premalo najde nekega stika z življenjskimi izzivi. Dejstvo je, da je življenje tako dinamično, da se svet tako hitro spreminja, da je toliko nekih izzivov vsak dan, da tudi najboljši učitelj ne more biti kos vsemu. In zato moramo vsi sodelovati: vlada, šolski sistem, znanstveniki, vi, tudi vaši starši. Skušajmo razumeti drug drugega in skozi takšne diskusije najti neke optimalne rešitve. In ja, zdi se mi, da ste pravilno opozorili, vsaj v tem prvem delu, ki sem mu bil najbolj priča, da ima šola še veliko prostora, da postane še bolj povezana z življenjem. Da uvedemo še nekoliko več praktičnih veščin in da damo učiteljem še nekoliko več prostora, da so lahko še bolj pogumni, ko vam povedo kakšen primer iz prakse. Pri tem jim lahko tudi vi s svojim znanjem in razmišljanjem pomagate. Zelo pomembno je to, da je učitelj dovolj svoboden, avtonomen. Nihče v družbi ne sme biti popolnoma svoboden, kajti to bi šlo na škodo drugega. Vsak ima neke pravice, ki pa so omejene s pravicami drugih in seveda tudi dolžnosti. Vendar verjamem, da samo učitelj, ki je zelo odgovoren, se pravi vam vestno razlaga snov po učnem načrtu, in se tu in tam upa razširiti vaša obzorja s kakšnim zanimivim primerom, dobrim vprašanjem, zanimivo debato – tak učitelj, ne samo, da vam da možnost, da širite neko življenjsko znanje in obzorje, ampak je najboljši zgled. Tako kot ste vi s tem vašim pristopom danes tukaj lahko zgled ne samo vašim vrstnikom, ampak tudi nam. Ko premislite, ko greste skozi diskusijo, ste odgovorni. Potem pa poveste, kaj so vaši pogledi. To mora znati tudi učitelj. Če skušamo učitelja »ukalupit«, starši so nad njim, ministri so nad njim, znanstveniki mu postavljajo prevelike ovire, potem je učitelj utesnjen. Te utesnjenosti je nekoliko preveč, zato res rabijo malo več prostora. Jaz jim ga privoščim in vlada bo še naprej delala, da ga bodo imeli. In naj zaključim, da ne bom predolg. Naj se dotaknem še druge teme, odnosov v šoli. Odnosi so v življenju ena najpomembnejših stvari. Če pademo na izpitu medsebojnih odnosov, nam še takšna izobrazba ne pomaga. Vedno mora biti neko razmerje v življenju, med raznimi stvarmi. Predvsem med pametjo, znanjem in srcem, čustvi, neko socialno komponento. Da se znamo pogovarjati, znamo biti strpni, razumeti nekoga drugega, ki je iz drugega sveta bodisi iz druge države bodisi živi v nekem svojem svetu, ki je drugačen. Ker če tega ne razumemo tudi sami nismo dovolj pametni. No in zato vam želim, da bi tudi v tej razpravi našli ali vsaj predlagali čim boljše rešitve, kako naj razvijamo te odnose v šoli, da se boste dobro počutili vi, učitelji, vaši starši, pa da boste hkrati lahko napredovali. In čisto za konec naj rečem to: prihodnost družbe je predvsem na mladih. Vendar vedno znova jo soustvarjamo vsi, tudi starejši, tudi tisti najstarejši danes, se pravi tisti, ki so že prenehali opravljati aktivno delo. In nenazadnje so del prihodnosti tudi tisti najmlajši, ki pa se še ne morejo pogovarjati z nami in so že dojemljivi za vibracije, ki jim jih dajemo. In zato si želim, da bi vsi s svojim delom, znanjem, prizadevnostjo prispevali k temu, da bi bila ta naša slovenska družba pa tudi evropska družba, ki postaja naš širši dom oz. je že, čim bolj pozitivna. Ne biti pesimisti. Če le morete, bodite dejavni, iščite rešitve za težave. Bodite kritični, povejte, kaj je narobe, iščite konstruktivne rešitve in ne »jamrat« kar tako »aaa, vse je narobe«. Bodite takšni, da bomo šli s to našo Slovenijo skupaj lahko naprej. Mladi, stari, v medgeneracijskem sodelovanju in na tak način, da bomo imeli družbo, ki bo zdrava, ki bo zelena – naše okolje moramo varovati, ki bo razvojno uspešna, ker če ne bomo šli v korak s časom, nas bodo drugi prehiteli in ki bo človeku prijazna.

Hvala vam za vse to danes. Žal se moram sedaj posloviti, ampak bom od ministrov in od vseh drugih dobil informacije o tem, katere so sklepne ugotovitve, kateri so vaši predlogi in zagotavljam vam, da bo vlada temu še kako prisluhnila. Lep pozdrav, hvala lepa.

... aplavz ...

Dr. Anja Kopač Mrak, ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti: Še jaz dve besedi. Parlament tako deluje, da ne moremo vsi hkrati govoriti, zato se je potrebno najprej izključiti (*mikrofoni*). Super vas je bilo poslušat. Včasih je bila tema Otroškega parlamenta bolj na naše področje, zdaj je zelo, zelo šolska. Ampak dejansko odpirate teme, ki so povezane. Izpostavili ste, kaj bi želeli, da v šoli več počnete, npr. gospodinjstvo in vse to. Tukaj gre tudi za vprašanje odnosov v družini, kako, na kakšen način to polje med zasebnim in šolskim delom povezati. Mi žal na ministrstvu pokrivamo tiste bolj temne teme, npr. to, kar imate v brošurici – TOM telefon, ki ga skupaj z Zvezo prijateljev mladine Slovenije sofinanciramo že kar nekaj časa. Torej, mi smo bolj tam notri, ko pride že do težav. V sistemu je treba absolutno narediti vse, da do težav ne pride. Te teme, ki ste jih izpostavili, odnosi med vami, med učitelji so pomembni, da se izognemo temu. Super je imeti en krožek, ampak vsakič, ko koga, ki je drugačen, obravnavate drugače, s tem delate nestrpnost v svojem prostoru. Torej to, kar danes izpostavljate, se mi zdi ključno. Dokler bomo imeli učne načrte, dokler bomo odrasli govorili o pomenu strpnosti je to ena zadeva, ko pa vi dejansko na tem podiju poveste, da boste težili k temu, sem pa jaz kot pristojna za to področje, izjemno vesela, ker vem, da bodo vaši odnosi v vaših šolah boljši. Imate super ideje in verjamem, da vas tudi v šoli poslušajo. Ostanite tako pogumni naprej, v srednjih šolah vas čaka kar nekaj izzivov, tako da srečno naprej in tja, kamor ste namenjeni. Hvala.

... aplavz ...

Jure Šimonka: Sledi razprava na drugo temo Odnosi v šoli. Z dvigom roke se javite k besedi. Gospodič iz Maribora, v modri majici.

NN: Hvala za besedo. To, ko so rekli, da bi zamenjali vloge, npr. čistilke, kuharice in učenci. To je v bistvu težko, ker učenci ne znajo kuhat, no vsaj velika večina ne. Poleg izpostavljenih odnosov, pa bi jaz izpostavil še enega zraven: učitelj – starš. Starši velikokrat pritiskajo na učitelje in ko je bilo govora, da bi imeli učitelji več svobode, se to malo porazgubi zaradi staršev. In še glede ukorov: lahko ti to »zaserje«, oprostite izrazu, srednjo šolo, da se ne moreš vpisat. Prav je, da so, samo večkrat bi lahko pogledali, kaj se je zgodilo v resnici. Hvala.

Jure Šimonka: Gospodič iz Nove Gorice, v beli majici.

NN: Hvala za besedo. Jaz bi pa izpostavil, da tudi ta »neformalen« status učenca vpliva na odnose med učenci in med učenci in učitelji. Npr. če imajo nekega učenca za dobrega ali pa drugega za slabega, ga drugače obravnavajo. Mislim, da bi bilo dobro, da imajo vsi učenci enake možnosti ne glede na to, kakšen status imajo, ampak, da znajo pokazati, koliko se potrudijo. In da to učitelji tudi vidijo.

Jure Šimonka: Hvala. Gospodična v črni jakni.

Iva Žalec, Dolenjska: Hvala. Jaz bi vse lepo pozdravila. Ne bi bilo slabo, če bi jim pomagali fizično, ampak se mi zdi, da nismo usposobljeni za te zadeve. Čeprav je čistilka in mi mislimo »ah, saj je samo čistilka«, je tudi ona usposobljena. Mi fizično nismo pripravljeni npr. za kidanje snega, pometanje, pranje ne vem česa in zdi se mi, da bi bilo glede tega treba nekaj drugega narediti.

Jure Šimonka: Gospodična v beli majici.

NN: Jaz bi pa povedala, da odnosi med učenci in med učitelji ter učenci, temeljijo predvsem na spoštovanju, to se pravi na medsebojnem poslušanju, razumevanju, upoštevanju bontona, ko se pogovarjamo. Recimo jaz bi naredila, da bi se učenci medsebojno bolje spoznali. Npr. pri oddelčni skupnosti, več dela med seboj in na ta način bi lahko tudi učitelji bolje spoznali učence, ki jih učijo. Tako ne bi videli le obnašanje, ki ga imajo učenci pri pouku, ampak tudi, kakšne občutke imajo. Hvala.

Jure Šimonka: Gospodič v črtasti majici iz Maribora.

Aljaž Peklar, Maribor: Poudaril bi, da se verjetno večina učencev ne zaveda, kaj delajo čistilci, hišniki, kuharice. Mislijo, da je to samo tako, da prižgejo sesalnik in je že vse počiščeno. Prav čistilke poskrbijo, da zjutraj pridemo v čisto šolo, hišnik popravi peč, da nam bo lepo toplo, kuharice pa nam naredijo topel obrok. Če bi se vloge zamenjale, da bi otroci videli, koliko ti delavci garajo, bi jih bistveno bolj spoštovali in pozdravljali, lahko bi bili tudi vzor. Hvala za besedo.

Jure Šimonka: Gospodična v črnem.

Anja Demšar, Jesenice: Kot je že nekdo omenil ukore... na naši šoli in v našem razredu smo znani, da imamo kar dosti problematičnih učencev, ki dobesedno že zbirajo ukore. Ti ukori so, kaj so? Listek papirja. Ko se pogovarjamo s tistimi, ki ga dobijo – ga dobi ... ali ga da staršem ali ne, ali ga pa vrže v smeti in je to to. Že na našem šolskem parlamentu smo se veliko pogovarjali o tem, da bi morali tem učencem dati drugačne vrste kazni. Npr., da pomagajo čistilkam, nekaj fizičnega, da se jih prime ta kazen. Dosedanji ukori so samo listek in so hitro pozabljeni. Hvala.

Jure Šimonka: Gospodična v rdečem iz Pomurja.

NN: Hvala za besedo. Meni se pa zdijo ti statusi povsem nepomembni. Vsak posameznik si izbere ali bo športnik – to je njegova stvar. In to ni vključeno v šolo, je izven šolska dejavnost in enostavno ne razumem, zakaj bi se šola morala prilagajati temu posamezniku. Hvala za besedo.

Jure Šimonka: Vsakega, ki dobi besedo prosim, da vstane in pove, kar želi. Gospodična v rdečem.

Tinkara Šepec, Koper: Živijo. Glede tega odnosa med učenci in učitelji oz. delavci šole, sem mnenja, da se to oceni. Na ta način bi bili prisiljeni k temu, da sodelujemo s čistilkami in preživimo dva tedna z njimi in potem čistilke ocenijo naše delo in našo vztrajnost. Glede kazni:

strinjam se, da so ukori brez veze, kaj pa če bi recimo uvedli ameriški način »detention« (pridrzanje), npr. da bi učenec, če bi naredil kaj narobe, ostal po pouku 1, 2 uri v šoli. To bi bilo po moje boljše, ker ukor je pač nek papir. Hvala za besedo.

Jure Šimonka: Gospodična v modri jakni.

NN: Hvala za besedo. Sprva bi rekla glede teh opominov ... ja, opomini, ukori... ti dobiš ta list, ko dobiš 2 ali 3, greš na drugo šolo. Kaj se zgodi? Nič. Torej s tem nič ne spremenimo. Glede statusov: ja, jih potrebuješ, ampak, če jih res potrebuješ. Imaš treninge 5x na teden, ne moreš se učiti in biti vprašan. Ja, k temu pripomorejo statusi. Potem pa imam gospa ministrica, če smem vprašati, vprašanje za vas: prej ste dejali, da ima učitelj svobodo, da spremeni svoj način poučevanja. Ali se to kaj kaže? Učitelji so še zmeraj tista dominantna oseba, mi pa smo tisti, ki samo poslušamo. In to se do sedaj še ni spremenilo. In me zanima, kaj je ministrstvo naredilo na tem, da bi se to spremenilo? Hvala.

Dr. Maja Makovec Brenčič, ministrica za izobraževanje, znanost in šport: Učitelji

morajo biti opolnomočeni za to, da prinašajo znanje v razred na način, ki je najbolj primeren za vas. Glede načinov imajo svojo svobodo in prav je, da jim damo tudi tu priznanje, predvsem pa, da lahko dobro opravljajo svoje poslanstvo. Ni lahko biti učitelj dandanes. Velikokrat ste povedali, koliko pritiskov se vsak dan zgrinja na učitelja in zato imamo vrsto projektov, v katerih se učitelji lahko

izobražujejo, kjer iščejo nova znanja, kompetence, kjer se lahko naučijo tudi tega, kako lahko vse te izzive, pritiske vendarle zdržati, hkrati pa še vedno s svojim poslanstvom podajajo vam tisto, kar potrebujete za življenje. Torej, ne samo znanje, ampak kar se da spodbujati človeške odnose in odgovornost do drug drugega v družbi, ki še kako izvira iz odnosov, ki jih stkemo v šoli. Tako, da mi smo zelo ponosni na slovenske učitelje in učiteljice, podpiramo jih, prav je, da so tudi prav vrednoteni in prav je tudi, da jim damo priložnost, da se vsaj v tistih delih, ki jih kurikulum dovoljuje, svobodno in predvsem z vidika svojih lastnih znanj odločajo o tem, na kakšen način vam jih prenašati. Ko pa kaj ni v redu, zelo hitro poveste, da ni v redu. Tudi starši zelo hitro povedo. In vem, da so sveti zavodov šol tisti, ki se o tem tudi pogovarjajo. Spodbudila bi vse, da se o tem pogovarjamo še več. Kajti v svetih zavodov so vključeni tako predstavniki lokalne skupnosti, sindikatov, učiteljev in drugih deležnikov, staršev... in prav je, da ko kaj ni v redu, ko se zdi, da lahko kaj izboljšamo, da poteka ta razprava, ta dialog na tak strpen način kot ga imate danes vi tukaj.

... aplavz ...

Jure Šimonka: Hvala. Gospodič v modrem pulloverju.

Jakob Kavšek, Dolenjska: Jaz bi se še malo obrnil na te ukore in na odnos med učiteljem in učencem. Zdi se mi, da sedaj na šolah med učitelji in učenci ni več potrebne avtoritete učitelja,

s katero bi lahko povedal, da nekdo ne sme nečesa narediti. Zdaj si učenci preveč dovolijo zaradi tega, ker se starši začnejo »vtikati« v avtoriteto učitelja. Starš pride v šolo in se začne zgražati, kako učitelj uči, kako se obnaša do njegovega otroka in kaj mora on v resnici počet. Učitelji dobro vedo, kar morajo oni v svoji službi počet in vedo, kdaj učenec prekorači mejo. Vendar tega ne smejo pokazati, ker se učenčevi starši ves čas »vtikajo« v delo učitelja, kar se mi pa ne zdi prav.

Jure Šimonka: Hvala. Gospodič v črnem iz Maribora.

NN: Hvala za besedo. Jaz bi se samo vrnil nazaj na tiste ukore in to. Že ves dan poslušamo in se hočemo zgledovati po šolskih sistemih v drugih državah. Mislim, da bi bila super rešitev, da poskušamo mi kot Slovenci, kor narod, narediti dober šolski sistem. Da bi lahko druge države rekle *»aha, zakaj pa mi ne naredimo takega sistema kot ga imajo Slovenci«*. Pač, to je danes mene zmotilo. Hvala za besedo.

Dr. Maja Makovec Brenčič, ministrica za izobraževanje, znanost in šport: Jaz sem že prej malce nakazala in če dovolite, se tudi drugi kdaj zgledujejo po nas. To, da imamo šole v naravi, da imamo dneve dejavnosti, da skušamo lokalno okolje čim bolj povezovat s šolo, da imamo dobro organizirano prehrano, da imamo vrsto pravic, s katerimi se povezujemo z ministrstvom za delo – vse to prihajajo marsikateri države pogledati, na kakšen način teče pouk in verjemite celo iz zelo oddaljenih držav jih zanima, na kakšen način vzgajamo v športu, kako predajamo kulturo, kako skušamo vpeti družbeno delovanje v delovanje šole in predvsem lahko rečem, da je dobro, da ohranjamo podružnične šole, šole za otroke s posebnimi potrebami. Vse to je nekaj, kar moramo trdno ohranjati v našem šolskem sistemu. Verjemite, marsikateri šolski sistem, tudi tukajle čez mejo, tega nima. Tudi podpora glasbenim šolam, poleg Avstrije smo edina država v Evropi, ki glasbene šole tudi neposredno financira. To so le nekatere ilustracije, ko pa vendarle lahko rečemo, da dajemo nekaj dobrega v sistem. No, še vedno pa smo lahko boljši, kajne?

... aplavz ...

Jure Šimonka: Zaradi časovne stiske smo primorani nadaljevati s programom. Prosim poročevalca 3. skupine, da predstavi razmišljanja in ugotovitve o metodah in načinih poučevanja oz. učenja.

METODE IN NAČINI POUČEVANJA/UČENJA

Poročevalca 3. skupine: V naši skupini smo prišli do točke »modernizacija šole« in pri tej točki smo navedli dva sklepa, in sicer:

- da bi od 4. razreda naprej začeli uvajati v šolskem letu računalniške dneve. To bi pomenilo, da bi se na teh dnevih otroci seznanjali z računalnikom ne kot z igračo, temveč kot pripomočkom. Računalnik bi se naučili uporabljati kot orodje, ki pomaga pri učenju. Poučevali pa bi nas zunanji strokovnjaki in ne učitelji;

- da bi bila na predmetni stopnji individualna možnost, da vsak učenec izbere možnost uporabe klasičnega pouka ali pa pouk s pomočjo tehnoloških pripomočkov.

Glede pouka smo ugotavljali, da nas zelo moti, da imamo nekatere dneve kratek pouk (npr. 5 ur), druge dneve pa dolg pouk (npr. 7 ali 8 ur). Zapisali smo sklep, da bi bil pouk enakomerno razdeljen, vsak dan 5 ali 6 ur.

Snov pri nekaterih predmetih je preveč podrobna in želimo si, da bi izločili nekatere nepotrebne dele snovi.

Kot sklep smo navedli tudi, da bi imeli več manjših testov. To bi bila rešitev na kaj? Septembra, ko se šola začne, nimamo še nobenega testa, ker nam učitelji še ne razložijo toliko snovi in potem imamo neposredno pred konferenco »gužvo« s testi. Ko bi vzeli en del snovi, bi pisali manjši test in bi se te snovi rešili in pred konferenco ne več »gužve« testov, ki je noben ne mara. Predlagamo še podaljšan čas reševanja testov, ne samo za učence s posebnimi potrebami, ampak za vse. S tem boš v manjšem stresu zaradi časa in ne boš toliko osredotočen na čas, ampak na to, kaj boš pokazal na testu. Če pa bi bili manjši testi, pomeni, da bi jih tudi manj časa pisali.

Lahko bi se tudi zgledovali po šolah iz tujine, npr. po finskem sistemu, da bi prenesli stvari, ki bi bile smiselne za Slovenijo.

Hvala za pozornost.

... aplavz ...

Jure Šimonka: Čas je za razpravo. Z dvigom roke se javite k besedi. Gospodič v črni srajci.

Žiga Murn Lindič, Dolenjska: Hvala. Zopet imam vprašanje za gospo ministrico. To je vprašanje, ki si ga na šoli velikokrat zastavljamo tako učenci kot tudi učitelji. In sicer: glede nacionalnega preizkusa znanja. Med letošnjim letom ste imeli neke dokaj velike načrte v smislu reforme NPZ-ja, določenih sprememb NPZ-ja. Torej, NPZ v 3. razredu, ocenjevanje NPZ-ja v 9. razredu, itd. Letos pri nas NPZ-ja še ne ocenjujemo. Ko se pogovarjam s kolegi, pri njih tudi ne. Zakaj ste vi od teh idej odstopili ali jih zamrznili, ste podlegli pritisku javnosti mogoče? Tudi sam sem mnenja, da so NPZ-ji zadeva, ki je speljana preveč komplicirano in baje z nekimi blindiranimi kodami in pečati – ali ni to potrata denarja? Kako vi opravičujete te odločitve in vztrajno zagovarjate nacionalni preizkus?

Dr. Maja Makovec Brenčič, ministrica za izobraževanje, znanost in šport: Ne samo, da vztrajno zagovarjam, tudi po korakih udejanjamo natančno tako, kot smo najavili. Tako, da od ničesar nismo odstopili, vendar bo potrebno sedaj začeti v 3. razredu, kar se je tudi s soglasjem tistih, ki so vstopili v preizkus že zgodilo. Potem nadaljujemo z vrednotenjem v 6. oz. v 9. razredu, kajti pomembno je, da sledimo vsakega od vas v tem triletju tako, da lahko učitelji in učiteljice predlagajo, na katerih področjih so manjki, na katerih področjih ste odlični in na katerih področjih je potrebno morda še kaj popolniti. Tako, da nismo prav nič odstopili od nobenih sprememb, ki smo jih najavili in spremembe potekajo.

Jure Šimonka: Hvala. Gospodična v sivi majici.

Neja Mubi, Kranj: Vprašala bi glede NPZ-jev. S tem, ko pišemo NPZ v bistvu nekako preverjamo znanje. Jaz razmišljam, da vsak otrok, ki mu npr. matematika ne gre, ni tako dober. Če ne bi znala matematike, ampak jo, bi se slabo počutila. Kako se potem počutijo ti učenci? Zdi se mi,

da to ni dober način, da se nas preverja po našem znanju. Ni nujno, da znaš to, ampak to še ne pomeni, da si neumen. Če ti gre glasba bolj kot matematika, to ne pomeni, da ne boš mogel uspeti v življenju. Sprašujem se, zakaj ste uvedli ta preverjanja znanja?

Dr. Maja Makovec Brenčič, ministrica za izobraževanje, znanost in šport: NPZ-ji niso samo oblika preverjanja znanja in preverjanja, kako dosegamo standarde znanja, ampak so predvsem spodbuda, da povsod tam, kjer se izkaže, da nekaterih temeljnih snovi še ne obvladujete dobro, da morda nekje potrebujete dodatno pomoč, da ste nekje ekselentni in vas je potrebno na drug način spodbuditi. Učitelj predlaga, vidi, ovrednoti, se pogovori – seveda lahko tudi z vašimi starši, in tudi že prej omenjeni sveti zavodov oz. kolektivi obravnavajo rezultate nacionalnega preverjanja znanja prav zato, da se ugotovi, kje šola deluje dobro, kje so še kakšni izzivi, kjer učitelji lahko stopijo skupaj in doprinesejo k boljšemu vedenju, boljšemu znanju. Vem, da si velikokrat rečete *joj, pa še to preverjanje, joj pa še to....* Vendar prav ta preverjanja oz. vrednotenja vaših vedenj in znanj nam dajo vedeti, kje smo in ali se znamo na pravi način tudi primerjati z drugimi. Ali bodo vaša znanja, če boste šli v svet, dobra? Verjemite, da bodo, saj tako kažete sedaj v tem, kar dosegate ne le v osnovni šoli, ampak tudi v srednji šoli in pravzaprav s čimer začnemo že v vrtčevskem okolju, ko želimo spodbujati ne le vzgojo, ampak tudi izobraževanje. Tako, da kar pogumno naprej, NPZ-ji pa so namenjeni temu, da se o njih tudi pogovorite.

Jure Šimonka: Gospodična v rožičasti majici iz Posavja.

Lea Haler, Posavje: V naši skupini smo veliko govorili o NPZ-jih. Med seboj smo različni, mislim, da nas to dela posebne. Zato menim, da bi si ta 3. predmet morali izbrati sami, saj bi tako vsakega izmed nas razbremenili tega pritiska NPZ-jev. Hvala!

Jure Šimonka: Gospodič v modri srajci iz Ljubljane.

NN: O, se je celo zgodilo, da sem danes dobil besedo... *smeh...* Jaz bi rad govoril o NPZ-jih. Torej, zakaj NPZ-ji že v 3. razredu? So učenci sploh sposobni pisati tako dolgo časa in tako obširne teste kot je NPZ? Zdi se mi, da je to neko novo stran metanje denarja in tiskanje papirja za mlajše učence, ki tega ne potrebujejo. Zato bi vas vprašal gospa, zakaj ste se odločili tako zgodaj dajati NPZ-je v razrede? In pa zakaj ste se odločili, da bodo NPZ-ji ocenjeni? V 6. razredu se je nam zgodilo, da so bile v NPZ-ju neke stvari, ki se jih sploh nismo učili. Mislim, da mora biti 3. predmet nek predmet, ki ga imamo na urniku – npr. letos je bilo izbrano, da se piše tehnika. Kako se lahko piše tehnika, če je v 9. razredu sploh ni na urniku?

Dr. Maja Makovec Brenčič, ministrica za izobraževanje, znanost in šport: Najprej nobenega strahu glede ocenjevanja, kajti ocena iz NPZ posameznega predmeta je samo ena izmed ocen pri predmetu. In to v 9. razredu. Kar se tiče prej, so to ocene, ki opisujejo vedenje, znanje in so namenjene, da se zaokrožijo ocene v 1., 2., 3. triadi, 3., 6., 9. razred. Da vas sledimo, da vas učitelj sledi. Da vas lahko opogumlja in razvija naprej.

Jure Šimonka: Gospa ministrica, prosim, da ste kratki, da bomo lahko slišali mnenje mladih.

Dr. Maja Makovec Brenčič, ministrica za izobraževanje, znanost in šport: Ja, ponavljam že povedano, ampak, ker je bilo vprašanje... Torej, NPZ ne sme biti noben strah, sproščeno, pokazati to, kar ste se naučili in predvsem verjeti v to, da so to znanja, ki jih potrebujete.

... aplavz ...

NN: Vprašanje, ki sem ga postavil... niste mi nič odgovorili. Zakaj ste se odločili za NPZ-je v 3. razredu?

Dr. Maja Makovec Brenčič, ministrica za izobraževanje, znanost in šport: Spremljamo vas v 1. triadi, v 2. triadi, v 3. triadi. 3., 6. in 9. razred.

Jure Šimonka: Prosim, da v prihodnje ne postavljate toliko vprašanj ministrici, ampak se pogovarjate med seboj. Gospodična v sivi majici.

Niki Konda, Celje: Povedala bi, da ne glede ali gre za neke dejavnosti, domače naloge, NPZ-je, elektroniko oz. karkoli glede šole – vse ima pozitivne in negativne strani. In če mene vprašate, lahko še dolgo o tem razpravljamo. Dejstvo je, da se moramo prilagoditi današnjemu svetu, čas gre naprej in mi moramo tudi s časom naprej. Vse pa mora biti v mejah neke normale in pa etike. Hvala.

Jure Šimonka: Gospodična v črni majici.

Ana Nuša Detela, Zasavje: Hvala za besedo. Mnenja sem, da je snovi pri predmetih preveč. Snov je preobsežna, pri urah nam zmanjkuje časa in hitimo. Posledično ni časa za utrjevanje snovi in doma imamo več dela, več domačih nalog. Mnenja sem tudi, da bi bile delne ocene zelo dobre. Se pravi, ko se nekaj snovi nabere, pišeš manjši test, ki traja 20 – 30 min. S tem bi spodbudili učenje in razbremenili, da nimaš na koncu polletja dva ali tri zelo težke teste. Hvala za besedo.

Jure Šimonka: Gospodična v modri majici iz Pomurja.

Larisa Šoštarič, Pomurje: Zanima me, če se malo vrnemo na NPZ-je... rekli ste, da ovrednotite znanje v 3., 6. in 9. razredu. Zanima me, ali ste kdaj razmišljali, da bi to znanje mogoče preverjali v 8. razredu? Da bi lahko v 9. razredu utrdili to znanje, ki ga v prejšnjem letu nismo dovolj izkazali.

Dr. Maja Makovec Brenčič, ministrica za izobraževanje, znanost in šport: Predlogi strokovnjakov, tudi ravnateljev, ravnateljic, učiteljev in učiteljic so bili različni, s tem 3 – 6 – 9 poskusom ovrednotenja in na novo videnja NPZ-jev korakamo sedaj v prvem letu naprej. Videli bomo, kaj bo ta način, ta pristop prinesel. Želimo si, kot sem že rekla, da NPZ ni noben strah. Gre samo za eno od vmesnih preverjanj. Predvsem pa je to v pomoč učiteljem, kako še izboljšati vaše pridobivanje znanja.

Jure Šimonka: Gospodič v modri srajci.

Tim Breznikar, Posavje: Zanima me, kako si upate dati v NPZ-je predmet šport? Kot da naš učitelji športne pedagogike učijo, kakšne so mišice, različna pravila iger ... in to me res zanima, od kje lahko mi dobimo ta znanja? Hvala.

Dr. Maja Makovec Brenčič, ministrica za izobraževanje, znanost in šport: Tudi ta vprašanja so del prenove NPZ-jev, govorim vsebinsko. Sicer pa so ta znanja predočena občasno ali pa v delu kurikula, ki se tiče biologije, športne vzgoje, spoznavanja telesa, zmogljivosti, itn. Kar nekaj predmetov je tudi, ki to horizontalno povezujejo.

Jure Šimonka: Hvala. Še enkrat bi prosil, da vprašanj več ne postavljate. Gospodična v modri srajci.

NN: Hvala za besedo. Na naši šoli in tudi v naši skupini danes smo se pogovarjali, da bi vsi radi več pouka v naravi in daljše odmore, da bi med odmori lahko hodili ven, da se malo sprostimo. To v enih državah že imajo, ne vem pa ali se obnese ali ne. Lahko bi različne ure, npr. biologija ali pa slovenščina, ko beremo različna besedila, opravili v naravi, ker je večina izrazila to željo. Hvala.

Jure Šimonka: Nadaljujemo naprej. Prosim poročevalca četrte skupine, da predstavi razmišljanje in ugotovitve o »učnih vsebinah«.

UČNE VSEBINE

Poročevalca 4. skupine: Lepo pozdravljeni. Najprej smo se pogovarjali o spremembah, slabostih in prednostih našega šolskega sistema:

- radi bi imeli več krajših in napovedanih ocenjevanj in napovedanih ustnih ocen. To pomeni, da bi imeli delne ocene iz posameznih snovi in da ne bi imeli daljših testov, kjer moramo obvladati snov 3 mesecev.
- največ časa smo posvetili NPZ-ju. Ugotovili smo, da več kot polovica učencev meni, da bi se moral NPZ izključiti. Nekaj učencev pa meni, da bi ga bilo treba spremeniti:
 - Zakaj je glasba vključena v NPZ? Glasbo imamo v 9. razredu 1 uro na teden ali jo imamo samo pol leta.
 - Za vseh teh 16 strani je premalo časa.
 - V 3. razredu je nesmiseln, saj vsi učenci še ne znajo dobro brati in pisati.
 - Zakaj ravno v 9. razredu, ko nam gre najbolj »za nohte«, se vpisujemo v srednjo šolo, s temi preizkusi smo preveč obremenjeni. Npr. če je odgovor že malo narobe obrnjen, je že nepravilen.
 - Predmete bi lahko izbirali sami za tista področja, kjer je nekdo močan in bi bili rezultati NPZ-jev boljši. Ministrica je prej omenila, da so NPZ-ji pokazatelj, na katerem področju je šola dobra, zakaj se potem NPZ-ji pišejo samo pri 3 glavnih predmetih? In omenila je še, naj se NPZ-jev ne bojimo. Kako se jih ne boš bal, če imaš npr. povprečje pri enem predmetu 5, potem pa NPZ dobiš 2, ti to pokvari povprečje in te to lahko omejuje pri vpisu v srednjo šolo.
 - Večina nas je potrdila, da bi vsi pisali enak 3. predmet.

Pogovarjali smo se tudi o tem, da bi imeli en predmet namenjen samopodobi. In enega za prvo pomoč. Predlagali smo dan dejavnosti na teme: socializacija, socialne igre.

Želimo si več praktičnega dela. Ocene niso pokazatelj znanja, vsaj v nekaterih primerih, in bi učitelji morali ocenjevati napredek učenca pri posameznem predmetu oz. da bi učenec na področju, kjer je močan, pripravil predstavite oz. izdelek in bi učitelj to ocenil. Hvala za pozornost, upam, da bodo naše želje uslišane in izpolnjene.

... aplavz ...

Jure Šimonka: Ponovno je čas za razpravo. Z dvigom roke se prijavite k besedi. Gospodična v roza majici.

Gaja Tušek, Koroška: Rekli ste, da bi NPZ-je ukinili. Jaz se s tem ne strinjam. Z NPZ-ji ponovimo snov prejšnjih razredov, ki nam koristi za naprej, še posebej, če se odločimo za gimnazijo. Rekli ste še, da bi sami izbirali predmet. Menim, da bi težko prišli do nekega soglasja zaradi razlike v mnenjih. Enim gre bolj glasba, drugim kemija. To, da bi vsi v Sloveniji pisali isti predmet, se mi zdi pravično. Hvala.

Jure Šimonka: Gospodična v temni majici.

Klara Ostojič, Dolenjska: Predlagala bi večji nabor izbirnih predmetov, ki bi se navezovali na našo prihodnost, na izbiro poklica. In povezovanje predmetov, podobnih vsebin, npr. matematika in tehnika, geometrija pri matematiki in tehnično risanje pri tehniki).

Samo Baltič, Maribor: Komentiral bi tisti predlog, da bi si sami lahko izbirali predmete za NPZ-je: po mojem mnenju bi bilo to zelo dobro, ker vsak je talentiran, samo na različnih področjih. Če bi tako lahko izrazili svojo talentiranost in pokazali, kje smo dobri, bi nam to pomagalo. Hvala.

Jure Šimonka: Gospodič v črni majici iz Ljubljane.

Maj Kastelic, Ljubljana in okolica: Mnenja sem, da si ne bi smeli sami izbirati 3. predmeta. Če bi si sami izbirali, kaj bomo pisali, bi bili NPZ-ji brez pomena in ne bi mogli ovrednotiti šolstva in na ta način ne bi videli celotne slike.

Jure Šimonka: Gospodična v črtasti srajci.

Klara Štukelj, Dolenjska: Vrnili bi se nazaj na učne vsebine. Zdi se mi, da vsebujejo preveč treninga za možgane. Kaj so možgani? So pomemben organ, tega ne oporekam, ampak predstavljajo le 2 % telesne teže. Zdi se mi, da bi v vsem tem času, ko se razvijamo, morali več pozornosti nameniti telesnemu in psihičnemu razvoju.

Jure Šimonka: Gospodič v modri srajci.

Tilen Kralj, Koroška: Glede NPZ-jev ne bom govoril, ker sem še 6. razred. Bi pa povedal glede prve pomoči. To je zelo dobra ideja, ker imamo prvo pomoč samo enkrat na leto eno uro. Hoditi moramo na katere druge aktivnosti, kjer to delajo, ker znotraj šole tega nimamo dovolj.

Še glede izbirnih predmetov: na naši šoli imamo takole narejeno: še kar dosti predmetov imamo za izbrat, za izvedbo pa izberejo samo tiste predmete, na katere je zadosti prijavljenih. Npr. ena učenka se je prijavila na računalništvo in ker ni bilo zadosti prijav, je morala iti potem na nemščino. Nekateri učenci tega nočejo. Hvala.

Jure Šimonka: Gospodična v zeleni majici.

NN: Hvala za besedo. Jaz pa imam vprašanje: zakaj se ocenjujejo predmeti glasbene, likovne in športne vzgoje, ker nismo vsi za vse nadarjeni? Npr. pri glasbi moramo pet, pa nimaš posluha in dobiš oceno 3. To lahko pokvari tvoje povprečje. Matematiko se lahko naučimo, slovenščino se lahko naučimo, ampak teh treh predmetov se pa ne moremo. Zanima me, zakaj je to tako?

Dr. Maja Makovec Brenčič, ministrica za izobraževanje, znanost in šport: Teh pobud je bilo kar nekaj, da nimamo več neposrednega ocenjevanja, ampak bolj opismenjevanje na teh področjih. Strokovnjaki so tukaj različnega mnenja. Kar veliko diskusije poteka na vseh strokovnih zbirih, predmetnih skupinah. Zagotovo se bo ta tematika še vrnila, ker smo prešli iz ovrednotenja na en način na neposredno ocenjevanje. So pa še nekateri drugi predmeti, kjer so predlogi podobni. Tako, da je tukaj res pomembna strokovna presoja tistih, ki se najbolj ukvarjajo s temi področji.

Jure Šimonka: Gospodična v modri srajci.

NN: Hvala. Glede ocen sem mnenja, da je sicer prav, da se oceni znanje, vendar bi morala polovica oz. en del ocene predstavljati trud ali pa napredek, ki ga kaže učenec. Nekemu učencu se za oceno 5 ni treba praktično nič učiti, nekdo drug pa se lahko uči cel teden in na koncu dobi oceno 2. Hvala.

Jure Šimonka: Gospodična v beli majici.

Veronika Vončina, severna Primorska: Mnenja sem, da bi se v šolo vključilo več skupinskega in projektnega dela, saj se tako učenci bolj povežemo in se naučimo sodelovanja. Hvala za besedo.

Jure Šimonka: Gospodič v črnem pulloverju.

NN: Jaz bi pa rekel samo, da se da predmete npr. matematika, fizika, kemija, skratka težje predmete bolj na začetek tedna, ker so naši možgani bolj spočiti. Npr. 1. ali pa 2. uro pouka, ker smo bolj spočiti kot npr. 5. uro. Na koncu pa bi lahko dali športno vzgojo. Več bi lahko imeli sprostitev predmetov, kot so glasbena, likovna vzgoja. Poudaril bi še to: imamo 45 min pouka in 5 min odmorov. Pridemo ravno iz ene učilnice v drugo, mogoče vmes še kaj pojemo in časa za odmor ni več. Zakaj pa ne bi mogoče imeli 10 ali 15 min dolge odmore, da bi se bolj spočili, da bi mogoče šli ven, se malo rekreirali? Potem bi pri pouku lažje delali. Hvala.

Jure Šimonka: Gospodič v modri jakni iz Ljubljane.

Matevž Kastelic, Ljubljana in okolica: Najlepša hvala. Imam vprašanje za predstavnike 4. skupine: omenili ste napovedano ustno ocenjevanje. Ali ste to mislili, da ima vsak učenec svoj datum napovedan za spraševanje ali da učitelj napove spraševanje in potem sprašuje?

NN: Ja.

Jure Šimonka: Gospodična v modrem.

NN: Hvala za besedo. Jaz bi ministrico vprašala, zakaj se v 9. razredu oceni tista ocena, ki jo dobimo pri NPZ-ju in se vpiše. V prejšnjih razredih, v 3. in v 6. razredu si lahko izbral, če se vpiše, v 9. razredu pa ne. Četudi dobiš 1, se bo vpisalo in ti tako pokvari povprečje. Hvala.

Dr. Maja Makovec Brenčič, ministrica za izobraževanje, znanost in šport: Tako je pripravljen poskus, to bo šele potekalo, samo 1 izmed ocen pri predmetu, nič več kot to. Zahteve so bile mnogo večje, pa tudi kot smo slišali, ste tako tisti, ki ste nasprotniki kot tisti, ki spodbujate, da NPZ razvijamo naprej. In podobno je tudi v stroki.

Jure Šimonka: Gospodična v črnem.

Anja Demšar, Jesenice: Ti si omenila, da bi bilo več skupinskega dela. Kaj pa potem, ko se zgodi, da učence z boljšim uspehom dodelijo tistim učencem, ki rabijo malo več pomoči? Potem pa dobiš nekoga, ki samo sedi ali pa se sploh ne prikaže na tisti uri, ko bi morali skupaj delati. Še huje pa je, če imamo tak projekt, da moramo delati izven šole. Se vse zmenimo, potem pa ne pride. Ampak o. k. nekateri učitelji to vidijo in navadno rečejo »tega bomo ocenili posebej«. Lahko pa se zgodi, meni osebno se je, da smo imeli v projektu sošolko, ki ni nič naredila, ni želela sodelovati in potem je učiteljica dala vsem slabšo oceno, ker je ocenjevala skupinsko delo. Ni je zanimalo, da smo se nekateri zelo trudili, sošolka pa ni naredila nič. Torej, skupinsko delo je tema, o kateri bi lahko zelo veliko govorili. Hvala.

Jure Šimonka: Približujemo se koncu današnjega zasedanja. Verjamem, da bi imeli še veliko za povedati, a smo žal omejeni s časom. Hvala vsem za udeležbo in konstruktivno razpravo. Delovno predsedstvo in strokovna služba ZPMS bomo pripravili podrobnejše zaključke, ki jih boste dobili vsi prisotni. Prav tako pa bodo tudi objavljeni na spletni strani ZPMS in Facebook profilu otroškega parlamenta. Za konec naj vas še obvestim, da bo tema prihodnjega, 29. otroškega parlamenta, ostala enaka, torej »Šolstvo in šolski sistem«. Tako bomo lahko spremljali, v kolikšni meri so bili upoštevani naši letošnji predlogi, katere ideje so zaživele in ali lahko tlakujemo pod do želenih sprememb v našem šolskem sistemu.

Hvala Državnemu zboru RS, da smo lahko gostovali v njihovih prostorih in vsem poslanskim skupinam, da so nam omogočile kosilo v njihovi restavraciji.

Hvala vsem, ki omogočate delovanje otroških parlamentov, zlasti mentorjem in mentoricam v osnovnih šolah, regijskim koordinatorkam in koordinatorjem ter Zvezi prijateljev mladine Slovenije.

Hvala tudi vsem, ki ste prispevali gradivo za udeležence: Zvezi prijateljev mladine Slovenije, Državnemu zboru RS, Slovenski fundaciji za UNICEF, Safe.si, Logout-u, partnerjem projekta DARE, Zavodu Časoris, Javnemu zavodu Mladi zmaji, Dijaški organizaciji Slovenije, SOS telefonu, Zavodu MISSS in Zavodu Arnes.

... aplavz ...

Hvala tudi vsem vam, dragi sovrstniki, da smo današnji dogodek uspešno pripeljali do konca. Predno zaključimo, bi kdo od gostov želel še kaj povedati?

Lucija Karnelutti, Dijaška organizacija Slovenije: Mogoče jaz kot oseba, ki vam je po letih najbližje in ki sem prestala NPZ pred tremi leti: v tokratnem zasedanju sem velikokrat slišala, da vas skrbi povprečje in NPZ. Na vašem mestu sem bila pred tremi leti in rada bi vam rekla, da ni tako težko kot se sliši. Vsi mogoče malo napihnejo vse skupaj in ena malce slabša ocena vam sigurno ne bo otežila prehoda na gimnazijo oz. srednjo šolo. Mislim, da se preveč »sekirate« zaradi tega, kar pogumno naprej in srečno na NPZ!

Jure Šimonka: Sedaj pa sledi kosilo v dveh skupinah. Tisti, ki ste v prvi skupini, greste takoj v restavracijo v klet, druga skupina pa počaka v preddverju velike dvorane, kjer ima ogled Državnega zbora. Ker vas je kar nekaj izrazilo željo za fotografiranje s predsednikom Vlade, dr. Mirom Cerarjem, se bo le-ta na kratko vrnil pred dvorano ob 14:15 uri. Hvala in na svidenje do prihodnjega leta!

... aplavz ...

Zaključek: ob 14. uri

Zapisala in uredila:

Petra Zega, strok. sodelavka ZPMS

Fotografije:

Rok Dolenc (<http://rokdolenc.com/>)

28. nacionalni otroški parlament

SEZNAM MLADIH PARLAMENTARCEV IN PARLAMENTARK

28. NACIONALNEGA OTROŠKEGA PARLAMENTA

Regijsko območje: CELJE

Regijska koordinatorka: Dragica Poznič, MDPM Celje

ANA	BREZNIK
ŽAN	GOLEŽ
MATEJA	GORJUP
KATARINA	HERNAVS
NIKI	KONDA
LARA	MALGAJ
ŠPELA	ROŠER
EVA	ŠALAMON
DOMINIK	HERCOG, učenec novinar
ADAM	JANČAR, učenec novinar
PIA	LILIJA, učenka novinarka

Regijsko območje: DOLENJSKA

Regijska koordinatorka: Irena Plavec, DPM MOJCA Novo mesto

NIKA	FIŠTER
AMIKA ZOJA	JELIČ
JAKOB	KAVŠEK
ŽIGA	MURN LINDIČ
KLARA	OSTOJIĆ
NEŽA	RAČEČIČ
DOMEN	ŠPRINGER
IVO	ŠTUKELJ
KLARA	ŠTUKELJ
IVA	ŽALEC
NINA	KNOLL, učenka novinarka
LUCIJA	KONDA, učenka novinarka

Regijsko območje: IZOLA

Regijska koordinatorka: Barbara Motoh, DPM Zvezdice

ANASTASIJA	RADIŠIČ
KRISTINA	PETRIČ, učenka novinarka

Regijsko območje: JESENICE

Regijski koordinator: Boštjan Smukavec, ZDPM Jesenice

RUBY	ČOP
ANJA	DEMŠAR
EMINA	DERANJIĆ

Regijsko območje: KOPER**Regijska koordinatorka: Irena Morgan, DPM Koper**

TIJA	DVOJMOČ
JERICA	KOCJANČIČ
STRAHINJA	STAMENKOVIĆ
TINKARA	ŠEPEC
ANABEL	HABER TODOROVIC, učenka novinarka

Regijsko območje: KOROŠKA**Regijska koordinatorka: Vesna Lujinović, DPM Koroške**

ANA	GRDODOLNIK
TILEN	KRALJ
EMA	ŠULER
GAJA	TUŠEK
BLAŽKA	MERC PRAPER, učenka novinarka

Regijsko območje: KRANJ (s širšo okolico)**Regijski koordinator: Franc Kržan, DPM Kranj**

NINA	CANKAR
VIKTOR	ČEKREDZI
NIKA	FILIPIC
VITA ADELINA	HERAK HADAŠ
DANE	JEMC
NEJA	MUBI
GAJA	BUMBAR, učenka novinarka

Regijsko območje: KRAS IN BRKINI**Regijska koordinatorka: Ana Pangos, MDPM Sežana**

LEA	ĆUMURDŽIĆ
NEŽA	NOVAK, učenka novinarka

Regijsko območje: LJUBLJANA (in okolica)**Regijska koordinatorka: Tanja Povšič, MZPM Ljubljana**

ALEKSANDER	BEGIČ
MARC	BERCE
HANA	BERČAN
ARIAN	CEROVIKU
LEJLA	HADŽIĆ
MIHA	JOZELJ
LOVRO	JUG
MAJ	KASTELIC
MATEVŽ	KASTELIC

MONIKA	KOCBEK
MARUŠA	KRES
IZA	LESJAK
VAL	NJEGOVAN
TADEJA	NOVAK
IDA	PETERNOST
ESTER	POLAK
KAJA	ROŠ
NINO	SAJIĆ
KLARA	SUSMAN
KAJA	ŠKRLEP
MAŠA	VEBLE
HANA	BABNIK, učenka novinarka

Regijsko območje: MARIBOR**Regijska koordinatorka: Kornelija Kaurin, ZPM Maribor**

SAMO	BALTIČ
KLARA	BETON
FILIP	BOREC
KATARINA LUCIJA	CVIKL
TIN	HASIČIĆ
AJŠA MARA	KACJAN
TAI	KOKOL
TILEN	KRAPŠE
MIHA	MARKO
ALJAŽ	PEKLAR
TAJA	ROŽMAN
JURE	SENEKOVIČ
KAJA	ZUPANIČ, učenka novinarka

Regijsko območje: NOTRANJSKA**Regijska koordinatorka: Patricija Frlan, DPM Notranjska**

zanjo Nina Ahčin, OŠ Pivka in Tanja Jenko Bratovič, OŠ Not. odred Cerknica

SARA	GAZIBARA
DOMINIK	KRIŽ
MATIJA	MAVER
NEJC	RAC
JUNA	JESENŠEK, učenka novinarka

Regijsko območje: NOVA GORICA (SEVERNA PRIMORSKA)**Regijska koordinatorka: Sabina Vidmar, ZPM Idrija**

ROK	BRATINA
NEIL	ČERNE

JULIJA	RUPNIK
DUNJA	RUTAR
ANDREJA	ŠIMUNOVIĆ
POLONA	TROJAR
ČRT	VIDIČ
VERONIKA	VONČINA
MARA MEI	LEBAN, učenka novinarka
MAŠA	REJA, učenka novinarka
DELFINA	STEPANČIČ, učenka novinarka
KLARA	ZUODAR, učenka novinarka

Regijsko območje: ORMOŽ**Regijska koordinatorka: Aleksandra Kociper, MZPM Ormož**

MAŠA	PUKLAVEC
ANJA	LAZAR, učenka novinarka

Regijsko območje: PIRAN**Regijska koordinatorka: Mojca Dolšak, DPM Piran**

NINA	RUPNIK
------	--------

Regijsko območje: POMURJE**Regijska koordinatorka: Mateja Leskovar Polanič, ODPM Ljutomer**

ALEKS	ŠTICL
BENJA	ŠMAUC
ERIK	SEKEREŠ
JURE	ŠIMONKA
LARISA	ŠOŠTARIČ
MARKO	RENGEO, predsednik 27. NOP
RONJA	SLAVIČ
TIM	KUZMA
ZARJA	ŠKAPER
PIA	ZUPANČIČ, učenka novinarka

Regijsko območje: POSAVJE**Regijski koordinator: Uroš Brezovšek, ZPM Krško**

TIM	BREZNIKAR
MARK	BRINOVEC
LEA	HALER
AJDA-LEA	JAKŠE
ŽANA	JONOZOVIČ
GAJA	PAVLIČ
VAL	VIDMAR, učenec novinar

Regijsko območje: PTUJ**Regijska koordinatorka: Vojka Havlas, DPM Ptuj**

zanjo Urška Vučak Markež, DPM Ptuj

METKA	FRIDL
ANA	MATIČ
TAJA	POTOČNIK
LENA	RIMELE
MARKO	ZELENJAK, učenec novinar

Regijsko območje: ŠMARJE PRI JELŠAH**Regijska koordinatorka: Natalija Herič, JVIZ I. OŠ Rogaška Slatina****regijski koordinatorji rotirajo (vsako leto drugi)*

PIA	POSL
DAMIANO	PUGLISI
TIM	OVČAR, učenec novinar

Regijsko območje: VELENJE**Regijska koordinatorka: Kristina Kovač, MZPM Velenje**

ŽIVA	DOKL
AJDA	UŠEN
ALJAŽ	VETRIH
VIDA	VOLK
JAN	WEISS
LIZA	ZAGOŽEN

Regijsko območje: ZASAVJE**Regijska koordinatorka: Tanja Šibila, DPM Zagorje ob Savi**

zanjo Luka Lavrin, DPM Zagorje ob Savi

**regijski koordinatorji rotirajo (vsako leto drugi)*

ANA NUŠA	DETELA
DAVID	GOBEC
LINA	GOLOTIČ
PRIMOŽ	OBERČ